

REPUBLIKA HRVATSKA
OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA
SKUPŠTINA

Materijal za sjednicu

**INFORMACIJA O STANJU
VODOOPSKRBE NA PODRUČJU
OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE**

Materijal pripremili:

- *Upravni odjel za gospodarstvo i regionalni razvoj Osječko-baranjske županije*
- *Hrvatske vode*
- *Zavod za javno zdravstvo Osječko-baranjske županije*
- *pravni subjekti koji obavljaju vodoopskrbnu djelatnost*

Osijek, listopada 2014.

INFORMACIJA O STANJU VODOOPSKRBE NA PODRUČJU OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE

1. UVOD

Važnost vode kao temeljne komponente života na Zemlji odavno je poznata. Činjenica da vode, koja može zadovoljiti higijenske, zdravstvene i životne potrebe ljudi, ima samo jedan posto od ukupne količine na našem planetu, stavlja probleme vezane uz nju u prvi plan svih gospodarskih i društvenih rasprava. Želeći osigurati ravnomjeran gospodarski i društveni razvitak gradova i općina u sastavu Županije i Županije kao cjeline, Osječko-baranjska županija pridaje veliku pozornost problematici vodoopskrbe glede dostizanja toga cilja.

Predmetna Informacija ima za svrhu, a sukladno obvezama koje proizlaze iz važećih zakonskih propisa, identificirati postojeće stanje vodoopskrbe Županije, kao i prikazati planove razvoja vodoopskrbe svih pravnih subjekata koji obavljaju vodoopskrbnu djelatnost.

Skupština Osječko-baranjske županije donijela je na 16. sjednici 18. studenoga 1999. godine Plan razvitka vodoopskrbe Osječko-baranjske županije. U daljnjem razdoblju izgrađeni su brojni magistralni, spojni i distributivni cjevovodi čime su se osigurali uvjeti za nova priključenja na vodoopskrbni sustav, najvećim dijelom ruralnih područja Županije. Uvažavajući zakonske i podzakonske akte kojima je regulirana vodoopskrba, te uvažavajući novo stanje mreže, razvitak sustava javne odvodnje kao i izmijenjene potrebe za vodom, Skupština Osječko-baranjske županije donijela je na 22. sjednici, 13. prosinca 2011. godine Novelaciju Plana razvitka vodoopskrbe Osječko-baranjske županije, čime je prethodno navedeni Plan stavljen izvan snage.

Novelacija Plana razvitka vodoopskrbe na području Osječko-baranjske županije predstavlja skup stručnih pretpostavki i uvjeta za cjelovito sagledavanje razvitka vodoopskrbe Županije, posebice na područjima koja do sada nisu imala javnu vodoopskrbu. Osnovni elementi ovog dokumenta utemeljeni su na zakonskim pretpostavkama koje su uređene Zakonom o vodama, Strategijom upravljanja vodama, Zakonom o komunalnom gospodarstvu, kao i prostorno-planskim dokumentima za područje Osječko-baranjske županije.

Potreba za Novelacijom Plana vodoopskrbe Osječko-baranjske županije proizašla je zbog znatnih promjena u stanju mreže vodoopskrbe kao i zbog novih zakonskih i podzakonskih akata kojima je regulirana vodoopskrba. Plansko razdoblje koje je predviđeno za realizaciju planom utvrđenih aktivnosti, obuhvaća vremensko razdoblje od 15 godina, a koje završava 2025. godine.

Neke od bitnih razvojnih smjernica po pitanju opskrbe pitkom vodom u Županiji odnose se na daljnji razvoj javne vodovodne mreže kako bi se smanjio udio stanovnika koji još uvijek nemaju pristup, zatim međusobno spajanje vodoopskrbnih sustava i vodovoda kako bi se spriječili gubici vode u pojedinim dijelovima tijekom sušnih razdoblja odnosno eventualnih kvarova na crpilištu, a važno je naglasiti i sve veću brigu o zaštiti izvorišta pitke vode od onečišćenja i zagađenja.

Opskrba stanovništva dovoljnim količinama zdravstveno ispravne vode za piće jedna je od najvažnijih mjera za zdravlje i dobrobit ljudi. Javna opskrba vodom zasniva se uglavnom na zahvatima podzemne vode (crpilištima) koja će i ubuduće biti glavni izvori pitke vode.

Razvitak vodoopskrbe predstavlja jedan od bitnih elemenata infrastrukturnog razvitka jedinica lokalne samouprave i Županije u cjelini. Razvijen vodoopskrbni sustav i dostupnost kvalitetne i pitke vode na cijelom području, predstavlja temeljnu pretpostavku gospodarskog razvitka i integralni dio životnog standarda.

Osiguranje dovoljnih količina zdravstveno ispravne vode i njena dostupnost svakom kućanstvu, kao i osiguranje dovoljnih količina za potrebe gospodarskih subjekata i njihovog razvitka, osnovni je cilj koji treba postići.

Na području Osječko-baranjske županije odvijaju se intenzivne aktivnosti na izgradnji i proširenju vodoopskrbe kao jednog od vitalnih problema Županije.

2. POSTOJEĆE STANJE

Organizacijska struktura javne vodoopskrbe u Osječko-baranjskoj županiji prikazana je u Tablici 1. iz koje je vidljivo da 11 pravnih subjekata obavljaju vodoopskrbnu djelatnost.

Tablica 1. Organizacija javne vodoopskrbe u Županiji.

Vodoopskrbno područje	Vodoopskrbni sustav	Pravni subjekt	Sjedište
1 Osijek	Osijek Čepin Dalj-Erdut	Vodovod-Osijek d.o.o. Urednost d.o.o. Čvorkovac d.o.o.	Osijek Čepin Dalj
2 Našice	Našice Đurđenovac	Našički vodovod d.o.o. Vodorad d.o.o.	Našice Đurđenovac
3 Đakovo	Đakovo	Đakovački vodovod d.o.o.	Đakovo
4 Valpovo	Valpovo	Dvorac d.o.o.	Valpovo
5 Belišće	Belišće	Hidrobela d.o.o.	Belišće
6 Donji Miholjac	Donji Miholjac	Park d.o.o.	Donji Miholjac
7 Baranja	Beli Manastir Darda Bilje	Baranjski vodovod d.o.o. Vodoopskrba d.o.o.	Beli Manastir Darda

Crpilišta manjih organiziranih vodoopskrbnih sustava i crpilišta lokalnog karaktera osiguravaju vodoopskrbu grupe naselja, pojedinih gradova ili individualnih naselja i nisu osnova za razvoj šire javne vodoopskrbe Županije. Crpilišta ili zahvati vode od županijskog značaja osnova su za opskrbu vodom gradova, ali i sadašnjeg sustava vodoopskrbe Županije. Trenutno se sa crpilišta i zahvata vode od županijskog značaja distribuira oko 70% ukupne zahvaćene i crpljene vode. Planskim predviđanjem crpilišta lokalnog značaja se napuštaju, a vodoopskrbni sustavi tih naselja planiraju se priključiti na regionalne vodovode, tj. na nadzirane javne vodoopskrbne sustave.

Neki tehnički podaci vodocrpilišta pitke vode prikazani su u Tablici 2.

Tablica 2. Tehnički podaci za vodocrpilišta u Osječko-baranjskoj županiji

Naziv	Lokacija	Broj bunara	God. izgradnje/rekonstrukcije
Vodocrpilište Čepin (<i>trenutno se ne koristi</i>)	Čepin	2	1984/1992
Baranjski vodovod	Nove livade	6	1982/2001
Vodovod Zmajevac	Zmajevac	1	1990
Vodovod Kneževo	Kneževo	1	1986/2000
Vodovod Novi Bezdán	Novi Bezdán	2	1985/2001
Vodovod N. Nevesinje	N. Nevesinje	1	1980
Vodovod D. Miholjac (<i>crpilište je prošireno 2012.</i>)	Donji Miholjac	2	1979/2012
Kombinat Belišće (<i>komunalno poduzeće Hidrobél d.o.o. je otkupilo vodocrpilište od privatne tvrtke</i>)	Kombinat Belišće	Drava	1960
Vodovod Valpovo (<i>u tijeku je proširenje, planiran je završetak do kraja godine</i>)	Jarčevac	1	1995/1996 2014
Našički vodovod (<i>u tijeku je proširenje, planiran je završetak do kraja godine</i>)	Našice	4	1980/1997 2014
Vodovod Valenovac	Valenovac	1	1931
Vodocrpilište Đurđenovac	Đurđenovac	2	1988
Vodovod Gradac	Gradac	2	1976
Crpilište Trslana	Budrovci	5	1985
Crpilište Pašin prolaz	Đakovo	1	1989
Crpilište Šuma gaj	Đakovo	1	-
Crpilište Vrpolje	Vrpolje	1	1992
Crpilište Đurđanci	Đurđanci	1	1989
Crpilište Ivanovci	Ivanovci	1	1990
Crpilište Široko polje	Široko polje	1	1989
Crpilište Viškovci	Viškovci	1	1990
Crpilište Dalj (<i>nominiran je projekt proširenja vodocrpilišta prema strukturnim fondovima EU, očekuje se rješenje nominacije</i>)	Lekići	3	2001
Vodovod Osijek (<i>u fazi je obnove, vodocrpilište ide na dvostupanjsku filtraciju</i>)	Osijek	18	1984/2009 2014
Vodovod Darda	Mece	4	1988/2006
Crpilište Šodolovci (<i>nominiran je projekt proširenja vodocrpilišta prema strukturnim fondovima EU, očekuje se rješenje nominacije</i>)	Šodolovci	1	1998
<i>U planu je spajanja vodocrpilišta na grad Osijek</i>			
Crpilište Čokadinci	Čokadinci	1	-
Crpilište Topolje (<i>završena izgradnja novog crpilišta</i>)	Topolje		2014
Crpilište Prosine (<i>završena izgradnja novog crpilišta</i>)	Kneževi Vinogradi		2014

Kao što se vidi iz Tablice 2., crpilišta pitke vode stara su u prosjeku više od 25 godina, dok je nekoliko crpilišta temeljito obnovljeno.

Velike su razlike u priključenosti stanovništva ovisno o naseljima, s tim da je veći postotak priključenosti u gradovima i većim naseljima oko gradova, a manji u ruralnim poljoprivrednim sredinama. Najmanja priključenost je na području Valpovštine 64,3%, a na području Osijeka je najveća i iznosi 96,7% s time da je mogućnost priključenja 99%.

Količina isporučene vode iz javnih vodoopskrbnih sustava na području Županije tijekom 2013. godine iznosi 13.097.964 m³/god, od čega udjel u količini zahvaćene podzemne vode čini 96% dok za zahvaćene površinske vode (zahvat iz rijeke Drave) iznosi 4%.

Postojeći sustavi vodoopskrbe Županije uglavnom osiguravaju vodu za gradska i općinska središta dok se za ostala naselja s obilježjima ruralne sredine, a koja nisu pokrivena javnom vodoopskrbom, provode aktivnosti na izgradnji vodoopskrbne mreže i povezivanju na postojeće sustave.

Od 264 naselja u Osječko-baranjskoj županiji, samo 156 naselja odnosno 59% pokriveno je javnom vodoopskrbom.

Unutar područja pokrivenosti javnim sustavima vodoopskrbe postoje znatne razlike u priključenosti, tako da ona u nekim seoskim sredinama iznosi 6% dok je u većim gradovima i do 99%.

Ukupna sadašnja srednja dnevna potrošnja vode iz javnih vodoopskrbnih sustava na području Županije iznosi cca 750 l/s.

Način vodoopskrbe ima direktan utjecaj na zdravlje ljudi. Stanovnici Osječko-baranjske županije opskrbljuju se vodom za piće na 3 različita načina:

- **Putem priključenja na javni vodoopskrbni sustav**

Javni vodoopskrbni sustavi smatraju se najsigurnijim načinom opskrbe ljudi vodom za piće. Prema definiciji javne vodoopskrbe, svaki vodoopskrbni objekt smatra se javnim ukoliko opskrbljuje vodom za piće više od 50 ljudi ili isporučuje 10 m³ vode/dan. Pravni subjekti koji obavljaju javnu vodoopskrbnu djelatnost na području Osječko-baranjske županije su: Vodovod Osijek d.o.o., Dvorac d.o.o., Hidrobel d.o.o., Park d.o.o., Baranjski Vodovod d.o.o., Našički vodovod d.o.o., Vodoopskrba d.o.o. Darda, Urednost d.o.o., Čvorkovac d.o.o. i Đakovački vodovod d.o.o.

- **Putem lokalnih vodovoda i drugih javnih vodoopskrbnih objekata**

Pravilnik o zdravstvenoj ispravnosti vode za piće, lokalne vodovode definira kao vodovode koji nisu uključeni u sustav organizirane komunalne djelatnosti. Za lokalne vodovode: Valenovac, Ada, Palača, Silaš, Petrova Slatina, Šodolovci, Novi Bezdan, Novo Nevesinje, Kneževo i Gradac Našički ne postoji sustavno nadziranje količine i kvalitete crpljene vode, niti podaci o kapacitetima crpilišta te ne posjeduju uporabnu dozvolu.

- **Putem individualne vodoopskrbe**

Individualna vodoopskrba nastaje zahvaćanjem vode (kopani zdenci, zabijene pumpe, kaptirani ili nekaptirani izvori) na vlastitom zemljištu i za osobne potrebe domaćinstva (12.934 stanovnika - 4,2%). Kontrola zdravstvene ispravnosti takve vode nije predviđena Pravilnikom, te se ona može provesti u izvanrednim prilikama i kao takva još uvijek predstavlja ozbiljnu prijetnju zdravlju ljudi i izvor je hidričnih epidemija, koje se i danas pojavljuju.

3. PREGLED STANJA VODOOPSKRBE U SUSTAVU JAVNE VODOOPSKRBNJE DJELATNOSTI I IZVAN SUSTAVA ORGANIZIRANE KOMUNALNE DJELATNOSTI

Služba za zdravstvenu ekologiju Zavoda za javno zdravstvo, kao ovlaštenu laboratorij, kontinuirano provodi potrebne analitičke postupke radi utvrđivanja zdravstvene ispravnosti vode za piće na području Županije iz javnih vodoopskrbnih objekata na zahtjev sanitarne inspekcije, vlasnika vodoopskrbnih objekata, epidemiološke službe Zavoda ili građana. Kontrola zdravstvene ispravnosti vode za piće iz privatnih individualnih vodoopskrbnih objekata (kućni bunari) nije predviđena Pravilnikom o zdravstvenoj ispravnosti vode za piće, te se ona može provesti u izvanrednim prilikama.

Prema evidenciji Zavoda za javno zdravstvo, Osječko-baranjska županija ima 12 lokalnih vodovoda od kojih 10 nisu u sustavu javne vodoopskrbe. Lokalni vodovodi izgrađeni su prije desetak godina i to uglavnom na inicijativu tadašnjih mjesnih zajednica na zemljištima koja su većinom u privatnom vlasništvu građana.

Ukupna dnevna potrošnja vode iz javnih vodoopskrbnih sustava iznosi oko 750 l/s. Potrošnja vode za stanovništvo čini oko 70-80% dok za gospodarstvo ona iznosi oko 20-30% ukupne potrošnje.

Mjerena norma potrošnje vode po stanovniku na području Županije kreće se, ovisno o veličini naselja i gradova, od 88 l/stan/dan za mala naselja do 166 l/stan/dan za grad Osijek.

Gotovo sve zahvaćene vode za javne vodovode potrebno je obraditi prije distribucije u javni vodoopskrbni sustav. Osnova obrade ovih voda je u uklanjanju željeza, mangana, arsena, organskih tvari, nitrata i amonijaka.

Gubici na javnim vodoopskrbnim sustavima variraju ovisno o starosti mreže. Na novoizgrađenim sustavima kreću se do 20% obrađene vode, a na starijim sustavima gubici su i do 40% obrađene vode.

U Osječko-baranjskoj županiji za vodoopskrbu stanovništva koristi se voda iz 28 vodocrpilišta. Monitoringom izvorišta u 2013. godini obuhvaćena su samo ona izvorišta koja opskrbljuju više od 200 stanovnika.

Tablica 3. Rezultati provedenog monitoringa vode za piće (mreže) u Osječko-baranjskoj županiji u 2013. godini

Redni broj	VODOVOD	UKUPNO			Kemijski			Mikrobiološki		
		uzorkovano	neispravno	%	uzorkovano	neispravno	%	uzorkovano	neispravno	%
1.	VODOVOD d.o.o. Osijek	288	29	10,0	288	3	1,0	288	28	9,7
2.	UREDNOŠĆ d.o.o. Čepin	90	3	3,3	90	2	2,2	90	1	1,1
3.	ČVORKOVAC d.o.o. Dalj	90	8	8,9	90	0	0	90	8	8,8
4.	BARANJSKI VODOVOD d.o.o.	162	14	9,3	162	6	3,7	162	10	6,2
5.	Lokalni vodovod KNEŽEVO	36	36	100	36	36	100	36	7	19,4
6.	Lokalni vodovod NOVI BEZDAN	9	9	100	9	9	100	9	1	11,1
7.	Lokalni vodovod NOVO NEVESINJE	9	9	100	9	9	100	9	0	0
8.	VODOOPSKRBA d.o.o. Darda	90	11	12,2	90	6	6,7	90	5	5,6
9.	PARK d.o.o. Donji Miholjac	90	5	5,6	90	0	0	90	5	5,6
10.	HIDROBEL d.o.o. Belišće	90	5	5,6	90	3	3,3	90	2	2,2

11.	DVORAC d.o.o. Valpovo	90	72	80,0	90	66	73,3	90	9	10,0
12.	NAŠIČKI VODOVOD d.o.o. Našice	90	8	8,8	90	2	2,2	90	6	6,6
13.	Lokalni vodovod GRADAC	9	9	100	9	5	55,5	9	9	100
14.	Lokalni vodovod VALENOVAC FERIČANCI	9	6	66,6	9	0	0	9	6	66,6
15.	VODORAD d.o.o. Đurđenovac	36	3	8,3	36	3	8,3	36	1	2,8
16.	ĐAKOVAČKI VODOVOD d.o.o.	90	7	7,8	90	3	3,3	90	4	4,4
17.	ĐAKOVAČKI VODOVOD d.o.o. Lokalni vodovod BREZNICA ĐAKOVAČKA	9	7	77,8	9	8	77,8	9	0	0
18.	ĐAKOVAČKI VODOVOD d.o.o. Lokalni vodovod ĐURĐANCI	od travnja 2013. spojeno na Đakovački vodovod								
19.	ĐAKOVAČKI VODOVOD d.o.o. Lokalni vodovod IVANOVCI-KUŠEVAC	36	7	19,4	36	6	16,7	36	1	2,8
20.	ĐAKOVAČKI VODOVOD d.o.o. Lokalni vodovod ŠIROKO POLJE	36	9	25,0	36	3	8,3	36	6	16,7
21.	ĐAKOVAČKI VODOVOD d.o.o. Lokalni vodovod VIŠKOVCI	od siječnja 2013. spojeno na Đakovački vodovod								
22.	ĐAKOVAČKI VODOVOD d.o.o. Lokalni vodovod SEMELJCI	36	12	33,3	36	11	30,6	36	1	2,8
23.	Lokalni vodovod JOSPIOVAC PUNITOVAČKI	36	17	47,2	36	16	44,4	36	3	8,3
24.	Lokalni vodovod PALAČA	9	9	100	9	9	100	9	0	0
25.	Lokalni vodovod SILAŠ	9	9	100	9	9	100	9	2	22,2
26.	Lokalni vodovod PETROVA SLATINA	9	7	77,8	9	7	77,8	9	1	11,1
27.	Lokalni vodovod ADA	9	5	55,6	9	4	44,4	9	4	44,4
1220A + 249 B = 1469		1469	316	21,5	1469	225	15,3	1469	120	8,2

Kod velikih vodovoda nesukladnost uzoraka se kreće od 5,6% do 12,2%.

Postotak nesukladnih uzoraka je nešto veći kod komunalnog poduzeća Dvorac Valpovo d.o.o. gdje je 80% uzoraka nesukladno i to pretežno zbog kemijske 80%, (zbog povišene koncentracije željeza i mangana) i 10 % zbog mikrobiološke nesukladnosti. Dvorac Valpovo d.o.o. dobio je rješenje Ministarstva zdravlja kojim se odobrava odstupanje do 19. srpnja 2015. godine, uz obvezno obavještanje javnosti u vrijeme odstupanja navedenih parametara.

Prethodnih godina bio je visok postotak nesukladnosti vode kod čepinskog vodovoda Urednost d.o.o., gdje je još u veljači 2002. godine voda proglašena kao zdravstveno neispravna. Zbog proglašene zdravstvene neispravnosti voda, Čepin je uključen na vodoopskrbni sustav grada Osijeka 3. listopada 2011. godine. U 2013. godini (kao i u 2012. godini) znatno se smanjio broj nesukladnih uzoraka koji iznosi 3,3%, što je najniži prosjek nesukladnosti u Osječko-baranjskoj županiji.

Komunalno poduzeće Đakovački vodovod d.o.o. distribuira vodu iz podsustava Đakovo, zatim iz 3 podsustava s pročišćavanjem: Semeljci, Ivanovci, Široko Polje i 3 podsustava bez pročišćavanja: Viškovci, Đurđanci i Đakovačka Breznica.

Veći postotak nesukladnih uzoraka je kod lokalnih vodovoda. Lokalni vodovodi Petrova Slatina i Valenovac/Feričanci imaju 77,7% nesukladnih uzoraka dok lokalni vodovod Ada ima 55,5% nesukladnih uzoraka. Nadalje, lokalni vodovod Josipovac Punitovački ima 47,2% nesukladnih uzoraka i to 44,4% kemijski neispravnih uzoraka (Fe i Mn) i 8,3% bakteriološki neispravnih uzoraka.

Kod malih, lokalnih vodovoda nesukladnost je i 100%, uz ogradu da se radi o malom broju uzoraka godišnje (9 uzorka) proporcionalno broju stanovnika koje opskrbljuje (lokalni vodovodi: Palača, Silaš, Novi Bezdán i Novo Nevesinje). Lokalni vodovod Kneževo ima također 100% nesukladnih uzoraka zbog kemijske neispravnosti (povišenih nitrata). Sanitarna inspekcija proglasila je 2010. godine vodu lokalnog vodovoda Kneževo zdravstveno neispravnom.

Kemijska nesukladnost vode za piće u Osječko-baranjskoj županiji uglavnom je zbog povišene koncentracije željeza, mangana i arsena. Najviše koncentracije željeza su u lokalnim vodovodima bez prerade: lokalnom vodovodu Novi Bezdán od max. 2530 $\mu\text{g/l}$, zatim lokalnom vodovodu Josipovac Punitovački s max. 1850 $\mu\text{g/l}$ i lokalnom vodovodu Silaš gdje je zabilježena koncentracija željeza od max. 1574 $\mu\text{g/l}$.

Povišene koncentracije željeza zabilježene su u vodi za piće u sljedećim sustavima: vodoopskrbnom sustavu Dvorca d.o.o., u podsustavima s pročišćavanjem Đakovačkog vodovoda - Semeljcima i Ivanovcima/Kuševcu, u podsustavu bez pročišćavanja Đakovačkog vodovoda, Đakovačkoj Breznici te u lokalnim vodovodima Novo Nevesinje, Palača, Petrova Slatina, Josipovac Punitovački, Gradac i Ada.

Razlog povremenog prekoračenja maksimalno dozvoljene vrijednosti za parametar željezo, u nekim vodoopskrbnim sustavima razlog je nedovoljno ispiranja same mreže. Koncentracije arsena prelaze maksimalno dozvoljenu vrijednost u uzorcima lokalnog vodovoda Silaš (max. 172 $\mu\text{g/l}$).

Koncentracije arsena u nekim vodovodima su između 50 $\mu\text{g As/l}$ i vrijednost od 10 $\mu\text{g As/l}$, koja je propisana kao maksimalno dozvoljena vrijednost. Dopuštena je vrijednost odstupanja arsena do najviše 50 $\mu\text{g As/l}$. Rješenje se moralo pribaviti do 11.4.2014. godine, a do sada su ga dobili Vodovod Osijek d.o.o. i Dvorac d.o.o. Valpovo. U komunalnom poduzeću Čvorkovac d.o.o. koncentracije arsena se kreću u granicama: min. 10,0 $\mu\text{g/l}$; max. 16,2 $\mu\text{g/l}$; i s prosječnom vrijednosti od $x_{\text{SR}} = 12,28 \mu\text{g/l}$, u podsustavu s pročišćavanjem Đakovačkog vodovoda, Semeljci, koncentracije arsena se kreću u granicama: min. 6,3 $\mu\text{g/l}$; max. 1; i s prosječnom vrijednosti od $x_{\text{SR}} = 11,52 \mu\text{g/l}$ dok su u lokalnim vodovodima Novo Nevesinje, Petrova Slatina, Ada i Palača, zabilježene koncentracije arsena od 25,9 $\mu\text{g/l}$ do 34,9 $\mu\text{g/l}$.

Koncentracije arsena u nekim vodovodima su ispod maksimalno dozvoljene vrijednosti od 10 $\mu\text{g As/l}$ (Baranjski vodovod d.o.o., Vodoopskrba Darda d.o.o., Hidrobel d.o.o., Našički vodovod d.o.o. i Đakovački vodovod d.o.o.). U komunalnom poduzeću Vodorad d.o.o. Đurđenovac te u dva podsustava s pročišćavanjem: Ivanovci, Široko Polje, te u podsustavu bez pročišćavanja u Đakovačkoj Breznici Đakovačkog vodovoda, koncentracije arsena su ispod granice detekcije (<1 $\mu\text{g/l}$), kao i u lokalnim vodovodima Kneževo, Novi Bezdán, Gradac, Valenovac-Feričanci i Josipovac Punitovački.

Koncentracije mangana prelaze maksimalno dozvoljenu vrijednost u uzorcima komunalnih poduzeća: Dvorac d.o.o., Vodorad d.o.o. Đurđenovac, podsustava s pročišćavanjem Đakovačkog vodovoda Ivanovci/Kuševac, podsustava bez pročišćavanja Đakovačkog vodovoda, Breznica Đakovačka te lokalnih vodovoda Josipovac Punitovački, Palača, Petrova Slatina, Novo Nevesinje i Novi Bezdán.

Povremena prekoračenja vrijednosti za parametar mangan primijećena su u vodoopskrbnim sustavima Našičkog vodovoda d.o.o. i Baranjskog vodovoda d.o.o., što je vjerojatno razlog nedovoljnog ispiranja same mreže.

Od 1469 uzoraka broj nesukladnih uzoraka u Osječko-baranjskoj županiji je 316 ili 21,5%, od toga je 225 uzoraka ili 15,3% kemijski, a 120 uzorka ili 8,2% su mikrobiološko nesukladni.

Rezultati ovogodišnjeg monitoringa vode za piće ukazuju na potrebu daljnjeg razvijanja županijskog vodoopskrbnog sustava koji bi koristio najprikladnije i najmodernije tehnologije prerade vode, koje bi omogućavale isporuku vode čija kvaliteta udovoljava europskim standardima i čiju kvalitetu je moguće kontinuirano i kvalitetno nadzirati.

4. VODOOPSKRBNA PODRUČJA I SUSTAVI

Na području Osječko-baranjske županije funkcionira nekoliko većih sustava vodoopskrbe i to:

- vodoopskrbni sustav Osijek i okolnih naselja,
- vodoopskrbni sustav Našice i okolnih naselja,
- vodoopskrbni sustav Đakovo i okolnih naselja,
- vodoopskrbni sustav Valpovo i okolnih naselja,
- vodoopskrbni sustav Belišće i okolnih naselja,
- vodoopskrbni sustav Donji Miholjac,
- vodoopskrbni sustav Beli Manastir,
- vodoopskrbni sustav Darda-Bilje,
- vodoopskrbni sustav Dalj i
- vodoopskrbni sustav Čepin.

U funkciji su i manji vodoopskrbni sustavi:

- vodoopskrbni sustav Đurđenovac,
- vodoopskrbni sustav Semeljci,
- vodoopskrbni sustav Ivanovci - Kuševac,
- vodovod Viškovci,
- vodovod Đurdanci,
- vodovod Široko Polje,
- vodovod Đakovačka Breznica i
- vodovod Strizivojna (Vrpolje).

Novelacijom Plana vodoopskrbe predlaže se podjela područja Osječko-baranjske županije na 6 vodoopskrbnih područja u prvoj fazi objedinjenja. Prijedlog podjele temeljio se na analizi postojećeg stanja vodoopskrbe na području Županije, putem prikupljanja podataka i stečenih iskustava na praćenju vodoopskrbne djelatnosti. Na području Osječko-baranjske županije predlaže se:

- vodoopskrbno područje Osijek (obuhvaća područje Osijeka, Čepina i Dalja),
- vodoopskrbno područje Baranja (obuhvaća cijelu Baranju),
- vodoopskrbno područje Našice (obuhvaća područje Našica i Đurđenovca),
- vodoopskrbno područje Đakovo,
- vodoopskrbno područje Valpovo/Belišće i
- vodoopskrbno područje Donji Miholjac.

Slika 1. Prijedlog Plana o objedinjavanju vodoopskrbnih područja

Izvor: Novelacija Plana razvitka vodoopskrbe Osječko-baranjske županije, prosinac 2009.

4.1. VODOOPSKRIBNO PODRUČJE OSIJEK

O funkcioniranju vodoopskrbe u ovom području brinu se tri poduzeća, Vodovod Osijek d.o.o., Čvorkovac d.o.o. iz Dalja i Urednost d.o.o. iz Čepina koji ujedno pokrivaju i tri javna vodoopskrbna sustava. Navedena tri pravna subjekta godišnje prerade 14.150.578 m³ vode. Njihova osnovna crpilišta su: crpilište Vinogradi kapaciteta 600 l/s (Vodovod Osijek d.o.o.) te crpilište Dalj kapaciteta 24 l/s (Čvorkovac d.o.o.). Crpilište po imenu Čepin u vlasništvu Urednost d.o.o. Čepin stavljen je 2012. godine izvan funkcije budući da je Općina Čepin spojena na sustav vodoopskrbe grada Osijeka.

Postoji ukupno 23 zdenaca na ovom području, od čega su 18 na crpilištu "Vinogradi" za grad Osijek. Ukupna količina dnevno isporučene vode Vodovoda Osijek d.o.o. iznosi više od 20.000 m³. Prema navedenim podacima potrošnja pitke vode stavlja ovo područje na prvo mjesto po potrošnji u Županiji.

Vodoopskrbni sustav grada Osijeka obuhvaća: Grad Osijek sa svojim naseljima, općine Antunovac, Ernestinovo, Vladislavci, Vuka, Šodolovci i Čepin sa svojim naseljima te kod općine Erdut obuhvaća naselje Bijelo Brdo.

U Vodovodu Osijek d.o.o. zdravstveni nadzor obavlja se u obliku kemijske i bakteriološke analize, a u Čvorkovcu d.o.o. uzima se mjesečni uzorak.

Osnovne smjernice razvoja u narednim godinama odnose se na postizanje dovoljnih kapaciteta za opskrbu svih dijelova grada Osijeka dovoljnim količinama zdravstveno ispravne pitke vode, te proširenje vodovodne mreže prema svim naseljima u okolici. Isto tako u proteklim godinama su dovršeni vodoistražni radovi na nekoliko potencijalnih crpilišta sa kojih će se u narednom periodu moći osigurati dodatne količine vode ovisno o potrebama naselja i industrije. Svu vodu dobivenu iz crpilišta podzemne vode potrebno je preraditi do kvalitete pitke vode sukladno važećim pravilnicima.

Planirani razvoj i izgradnja objekata komunalne infrastrukture financira se iz sredstava jedinica lokalne samouprave, Grada Osijeka, Osječko-baranjske županije, sredstvima Hrvatskih voda i državnog proračuna. Naselja Bijelo Brdo i Klisa 2009. godine spojena su na distribucijsku mrežu vodovoda Osijek, a u 2011. godine spojena je općina Vladislavci (samo naselje Vladislavci) i Čepin sa do sada izgrađenim dijelovima magistralne i distributivne vodoopskrbne mreže.

Plan aktivnosti Vodovoda - Osijek d.o.o. za razdoblje od 2015. - 2017. g. prikazani su u Tablici 4., kao i Urednost d.o.o. Čepin u Tablici 5. te Čvorkovca d.o.o. iz Dalja u Tablici 6.

Tablica 4. Plan vodoopskrbe u razdoblju od 2015. - 2017. g. tvrtke Vodovod Osijek d.o.o.

R. B.	NAZIV I OPIS	IZNOS u kn	STRUKTURA FINANCIRANJA	POČETAK RADOVA
IZRADA PROJEKTNE DOKUMENTACIJE				
1.	Rekonstrukcija vodoopskrbne mreže u gradskoj četvrti Gornji grad (Stadionsko naselje, Tvrdá, produžetak Svilajške, Dubrovačka, Rokova, Kanižlićeva, Strossmayerova, Šamačka, Radićeva, Jegerova i Adamovićeva, Gundulićeva i dr.)	1.000.000	Grad Osijek	2012.
2.	Rekonstrukcija vodoopskrbne mreže u gradskoj četvrti Donji grad (Banova, Kišpatićeva, Crkvena, Lađarska, Z.J.Jovanovića, sv. Petka, Cvjetkova i dr.)	400.000	Grad Osijek	2012.
3.	Izgradnja vodospremnika na lokaciji pogona za proizvodnju vode "Nebo pustara" 2500 m ³	500.000	Grad Osijek Hrvatske vode	2013.
UKUPNO		2.100.000		
PLAN IZVOĐENJA RADOVA				
1.	Izgradnja magistralnog cjevovoda pitke vode uz Južnu obilaznicu i cestu Osijek - Vukovar (od čvorišta TE-TO do čvorišta Nemetin)	9.000.000	Grad Osijek Hrvatske vode Republika Hrvatska Fondovi Europske unije	2014.
2.	Izgradnja vodoopskrbne mreže Industrijske zone Nemetin	1.500.000	Grad Osijek	2013.
3.	Izgradnja Južnog magistralnog cjevovoda pitke vode DN 800 od Pogona za proizvodnju vode do Ulice J.R.Kira	22.000.000	Grad Osijek Hrvatske vode Republika Hrvatska Fondovi Europske unije	2014.
4.	Tlačna filtracija s tlačnim ugljenom (usklađenje sa standardima EU)	23.000.000	Grad Osijek Hrvatske vode Republika Hrvatska Fondovi Europske unije	2015.
5.	Izmjena tehnologije pogona za proizvodnju pitke vode (usklađenje sa standardima EU) dvostupanjska filtracija	40.700.000	Grad Osijek Hrvatske vode Republika Hrvatska Fondovi Europske unije	2014.
6.	Izgradnja magistralnog cjevovoda pitke vode ekonomija "Klisa-Sarvaš"	12.800.000	Grad Osijek Hrvatske vode Republika Hrvatska Fondovi Europske unije	2014.
7.	Izgradnja magistralnog cjevovoda pitke vode produžetak Divaltove od Trpimirove do Vinkovačke ulice	3.200.000	Grad Osijek Hrvatske vode	2012.
8.	Izgradnja cjevovoda pitke vode na sjevernoj i južnoj strani Ulice J.J. Strossmayera	3.000.000	Grad Osijek Hrvatske vode	2012.

9.	Dovršetak rekonstrukcije i izgradnje vodoopskrbnog cjevovoda pitke vode u Vukovarskoj ulici od Hutlerove do čvorišta TE-TO	4.000.000	Grad Osijek Hrvatske vode	2012.
10.	Rekonstrukcija vodoopskrbne mreže u gradskoj četvrti Gornji grad (Hebrangova, Rokova, Ružina, Dubrovačka, Strossmayerova, B. Kašića, D. Cesarića, Kozjačka, Lička-Poljski put, Trg slobode, Stadionsko naselje, Izidora Kršnjavog)	20.000.000	Grad Osijek	2012.
11.	Rekonstrukcija vodoopskrbne mreže u gradskoj četvrti Donji grad (Krstova, I. Tijardovića, Vinogradska, Banova, Kišpatičeva, Crkvena, Ladarska, Z.J.Jovanovića, sv. Petka, Cvjetkova i dr.)	3.500.000	Grad Osijek	2012.
12.	Izgradnja vodoopskrbne mreže općine Vladislavci (naselja Dopsin i Hrastin)	7.000.000	Ministarstvo MRRŠVG Općina Vladislavci Osječko-baranjska županija Hrvatske vode Republika Hrvatska Fond Europske unije	2012.
13.	Izgradnja magistralnog cjevovoda pitke vode Dopsin-Vuka	3.000.000	Općina Vuka Osječko-baranjska županija Hrvatske vode Republika Hrvatska Fond Europske unije	2012.
14.	Izgradnja magistralnog cjevovoda pitke vode Vuka (od raskrižja Beketinci do izlaza iz Vuke)	5.000.000	Općina Vuka Osječko-baranjska županija Hrvatske vode Republika Hrvatska Fond Europske unije	2012.
15.	Izgradnja vodoopskrbne mreže općine Vuka (naselja Vuka, Veliki i Mali Hrastovac i Lipovac)	5.000.000	Općina Vuka Osječko-baranjska županija Hrvatske vode Republika Hrvatska Fond Europske unije	2012.
16.	Izgradnja sustava vodoopskrbe općine Šodolovci (magistralna i distributivna mreža za naselja Šodolovci, Paulin Dvor, Koprivna, Petrova Slatina, Palača, Ada, Silaš)	31.000.000	Općina Šodolovci Osječko-baranjska županija Hrvatske vode Republika Hrvatska Fond Europske unije	2015.
UKUPNO		195.000.000		

Priprema projekata koji će se financirati iz Kohezijskih fondova Europske unije

Tijekom 2013. godine za pripremu projekata koji će se financirati iz kohezijskih fondova Europske unije utrošeno je 1.110.701,30 kn;

- Izrada studijske dokumentacije za EU projekt regionalnog sustava Osijek iznosi 346.000,00 kn,
- Izrada tender dokumentacije za raspis javne nabave za "Projekt Osijek" iznosi 263.442 kn,
- Izrada projektne dokumentacije za EU projekt regionalnog sustava Osijek iznosi 501.265,30 kn.

U projektiranje, izgradnju i rekonstrukciju cjevovoda pitke vode, te izvođenje zamjenskih zdenaca na crpilištu Vinogradi u 2013.g. utrošeno je 27.524.084,05 kn, i to za sljedeće objekte:

1. Redovni program (za objekte vodoopskrbe na području grada Osijeka utrošeno je 8.206.754,75 kn)

- Izrada projektne tehničke dokumentacije rekonstrukcije i izgradnje magistralne i distributivne mreže na području grada Osijeka (Ulica J.B. Jelačića u Višnjevcu, Industrijska zona Nemetin, Tvrđa, Sanska i Trebižatska ulica, Strossmayerova ulica sjeverna i južna strana, Zelena ulica I i II u Briješću, Vukovarska ulica, Ulica kneza Trpimira 2. i 3. faza, Županijska ulica, Sljemenska-Kolodvorska-Kapelska ulica i dr.) i dvostupanjne filtracije i dr., utrošeno je 811.819,00 kn.
- Crpilište Vinogradi (izvedba i stavljanje u funkciju novih zdenaca, praćenje kvalitete podzemnih voda, obnavljanje i dogradnja i piezometarske mreže, revitalizacija zdenaca) u iznosu od 654.990,93 kn
- Rekonstrukcija elektro-energetskog sustava crpilišta Vinogradi u iznosu od 1.073.382,13 kn
- Dogradnja nadzorno upravljačkog sustava vodoopskrbne mreže u iznosu od 147.408,55 kn
- Rekonstrukcija Pogona za proizvodnju vode u iznosu od 537.704,21 kn
- Rješavanja imovinsko pravnih odnosa za Projekt Osijek u iznosu od 13.500,00 kn
- Izmještanje cjevovoda pitke vode u Bunskoj ulici iznosi 91.749,32 kn
- Izmještanje cjevovoda pitke vode u Josipovcu iznosi 242.246,64 kn
- Rekonstrukcija i izgradnja cjevovoda pitke vode u Sanskoj ulici iznosi 174.277,46 kn
- Rekonstrukcija i izgradnja cjevovoda pitke vode u Višnjevcu, Ulica J.B.Jelačića iznosi 2.707.652,59 kn
- Izgradnja cjevovoda pitke vode za Industrijsku zonu Nemetin iznosi 1.752.023,92 kn

2. U okviru realizacije Plana gradnje na projektima Investicijskog ciklusa Vlade Republike Hrvatske utrošeno je 20.129.148,3 kn i to na objekte:

2.1. Grad Osijek (za rekonstrukciju i izgradnju objekata vodoopskrbe utrošeno je 12.303.499,30 kn)

- Rekonstrukcija i izgradnja vodovoda u dijelu Dubrovačke, Ružine i Rokove ulice u iznosu od 2.958.544 kn
- Rekonstrukcija i izgradnja cjevovoda pitke vode na sjevernoj i južnoj strani Strossmayerove ulice u iznosu od 533.870 kn
- Izvedba i stavljanje u funkciju novih zdenaca na crpilištu Vinogradi u iznosu od 1.565.353 kn
- Izgradnja cjevovoda pitke vode u Ulici kneza Trpimira I. faza u iznosu od 579.496 kn
- Izgradnja cjevovoda pitke vode produžetak M. Divalta od Trpimirove do Vinkovačke ulice u iznosu od 901.958,84 kn
- Rekonstrukcija i izgradnja cjevovoda pitke vode u Ružinoj ulici u iznosu od 1.074.149 kn
- Rekonstrukcija i izgradnja cjevovoda pitke vode u ulici Poljski put, Ličkoj ulici i Ulici Izidora Kršnjavog u iznosu od 776.170,63 kn
- Rekonstrukcija vodoopskrbne mreže u Hebrangovoj ulici u iznosu od 682.047 kn
- Rekonstrukcija i izgradnja cjevovoda pitke vode u Vukovarskoj ulici u iznosu od 1.621.610,73 kn
- Izgradnja Pogonskog laboratorija u iznosu od 1.610.300,10 kn

2.2. Općina Vladislavci (za izgradnju vodoopskrbne mreže utrošeno je 1.084.143 kn)

- Izgradnja vodoopskrbne mreže u naselju Dopsin u iznosu od 884.033 kn
- Izgradnja vodoopskrbne mreže u naselju Hrastin u iznosu od 200.110 kn

2.3. Općina Vuka (za izgradnju vodoopskrbne mreže utrošeno je 6.741.506 kn)

- Izgradnja magistralnog cjevovoda pitke vode Dopsin - Vuka u iznosu od 760.363 kn
- Izgradnja magistralnog cjevovoda pitke Beketinci - Vuka i vodoopskrbne mreže naselje Vuka, Hrastovac i Lipovac Hrastinski u iznosu od 5.981.143 kn

Tablica 5. Plan vodoopskrbe u razdoblju od 2015. - 2017. g. tvrtke Urednost d.o.o.

	NAZIV I OPIS	IZNOS u kn	STRUKTURA FINANCIRANJE	POČETAK RADOVA
IZRADA PROJEKTNE DOKUMENTACIJE				
1.	Spojni cjevovod Zelenkrov i Livana	30.500	Općina Čepin, OBŽ	2013.-2016.
2.	Farma Mala Branjevina	30.500	Općina Čepin, OBŽ	2013.-2016.
3.	Spojni cjevovod u ulici Vladimira Nazora i P. Preradovića	37.000	Općina Čepin, OBŽ	2013.-2016.
4.	Spojni cjevovod u ulici E. Kvaternika i Franje Račkog	34.000	Općina Čepin, OBŽ	2013.-2016.
5.	Spojni cjevovod u Ulici Bana J. Jelačića	37.000	Općina Čepin, OBŽ	2013.-2016.
6.	Spojni cjevovod u ulici J.J. Strossmayera i Dore Pejačević	18.000	Općina Čepin, OBŽ	2013.-2016.
7.	Spojni cjevovod u ulici J.J. Strossmayera i Gajeve ulice	15.000	Općina Čepin, OBŽ	2013.-2016.
8.	Spojni cjevovod Novo Naselje (Iza Vratničke ulice)	22.500	Općina Čepin, OBŽ	2013.-2016.
9.	Spojni cjevovod između slijepih vodova MO Stari Čepin	12.500	Općina Čepin, OBŽ	2013.-2016.
10.	Spojni cjevovod između slijepih vodova MO Vladimir Nazor	22.750	Općina Čepin, OBŽ	2013.-2016.
11.	Spojni cjevovod između slijepih vodova MO Ovčara	30.500	Općina Čepin, OBŽ	2013.-2016.
12.	Sekundarna vodovodna mrežda naselju Bektinci	250.000	EU projekt regionalnog vod. Sustava	2013.-2016.
13.	Rekonstrukcija vodočrpilišta	463.400	EU projekt regionalnog vod. Sustava	2013.-2016.
	UKUPNO	1.003.650		
PLAN IZVOĐENJA RADOVA				
1.	Spojni cjevovod u ulici Vladimira Nazora i P. Preradovića	230.000	Općina Čepin, Hrvatske vode, OBŽ	2014.-2016.
2.	Spojni cjevovod u ulici Vladimira Nazora i P. Preradovića	600.000	Općina Čepin, Hrvatske vode, OBŽ	2014.-2016.
3.	Spojni cjevovod u ulici E. Kvaternika i Franje Račkog	285.000	Općina Čepin, Hrvatske vode, OBŽ	2014.-2016.
4.	Spojni cjevovod u Ulici Bana J. Jelačića	390.000	Općina Čepin, Hrvatske vode, OBŽ	2014.-2016.
5.	Spojni cjevovod u ulici J.J. Strossmayera i Dore Pejačević	135.000	Općina Čepin, Hrvatske vode, OBŽ	2014.-2016.
6.	Spojni cjevovod u ulici J.J. Strossmayera i Gajeve ulice	99.000	Općina Čepin, Hrvatske vode, OBŽ	2014.-2016.
7.	Spojni cjevovod Novo Naselje (Iza Vratničke ulice)	186.000	Općina Čepin, Hrvatske vode, OBŽ	2014.-2016.
	UKUPNO	1.925.000		

Tablica 6. Plan vodoopskrbe u razdoblju od 2014. - 2017. g. tvrtke Čvorkovac d.o.o.

NAZIV I OPIS		IZNOS u kn	STRUKTURA FINANCIRANJA	POČETAK RADOVA
Projekt Regionalni vodoopskrbni sustav Osijek				
IZRADA PROJEKTNE DOKUMENTACIJE				
1.	Idejni i glavni projekt rekonstrukcije vodoopskrbnog sustava naselja Dalj	400.000	EU, RH, JLS	2015.
UKUPNO		400.000		
PLAN IZVOĐENJA RADOVA				
1.	Mjesni cjevovod Erdut	5.800.000	EU, RH, JLS	2015.
2.	Glavni opskrbni cjevovod od naselja Bijelo Brdo do naselja Dalj	1.989.000		2015.
3.	Glavni spojni cjevovod od Mišinog Brda do naselja Aljmaš	1.687.000		2015.
4.	Glavni opskrbni cjevovod od crpilišta do naselja Borovo Selo	2.563.500		2015.
5.	Izvedba zdenca na crpilištu Dalj	138.603		2013.
6.	Vodosprema Aljmaš	2.100.000		2015.
7.	Vodosprema Erdut	1.000.000		2015.
8.	Prerada vode na crpilištu Dalj	850.000		2015.
UKUPNO		16.128.103		

U 2013. godini završen je Projekt izvedba zdenca na crpilištu Dalj u vrijednosti od 138.603 kn.

4.2. VODOOPSKRBNO PODRUČJE NAŠICE

Na ovom vodoopskrbnom području djeluju dva pravna subjekta koji su nadležni za vodoopskrbu, Našički vodovod d.o.o. i Vodorad d.o.o. za vodoopskrbu i odvodnju Đurđenovac koji ujedno pokrivaju i dva vodoopskrbna sustava.

Trgovačko društvo Rad d.o.o. Đurđenovac provelo je statusnu promjenu sukladno članku 202. Zakona o vodama i članku 550.a Zakona o trgovačkim društvima tj. odvajanje s osnivanjem, te je provođenjem ove statusne promjene nastalo trgovačko društvo Vodorad d.o.o. kao javni isporučitelj vodne usluge za područje Općine Đurđenovac.

Postoje dva javna i dva mjesna vodovoda (Valenovac i Gradac) na ovom području koji snabdijevaju ukupno 20.500 stanovnika sa 7 izvorišta. Vodorad d.o.o. Đurđenovac ne posjeduje uporabnu dozvolu za rad. Evidentirana prosječna potrošnja iznosi 354.819 m³ pitke vode godišnje. Našički vodovod d.o.o. godišnje isporučuje 1.668.000 m³ vode. Prema tome, prosječni protok je 66 l/s sa svih crpilišta i izvorišta.

Na ovom području postavljeno je ukupno 204 km razvodne mreže koja se snabdijeva iz 2 x 300 m³ spremnika Našičkog vodovoda ("Vodotoranj" i rezervoar "Tajnovac"), zatim vodospremnika od 8 m³ na lokaciji sela Valenovac, te 2 vodospremnika po 30 m³ u Đurđenovcu. Postoji problem s isporukom vode u sušnim razdobljima u lokalnom vodovodu Gradac, što govori da je ovaj izvor izložen jačem utjecaju površinskih voda.

U Tablici 8. prikazani su planirani projekti Našičkog vodovoda d.o.o., a u Tablici 9., i drugog vodoopskrbnog poduzeća u ovom području Vodorada d.o.o. Đurđenovac.

Zdravstveni nadzor u Vodoradu d.o.o u Đurđenovcu i u Našičkom vodovodu d.o.o. obavlja se jedanput mjesečno.

Projektom rekonstrukcije i proširenja crpilišta "Velimirovac" u narednom razdoblju s kapaciteta prerade 80 l/s na 150 l/s osigurat će se 9 naselja Općine Podgorač, kao i nekih naselja iz vodoopskrbnog područja Donjeg Miholjca.

Tablica 7. Plan vodoopskrbe u razdoblju od 2015. - 2017. g. tvrtke Našički vodovod d.o.o.

NAZIV I OPIS		IZNOS u kn	STRUKTURA FINANCIRANJA	POČETAK RADOVA
IZRADA PROJEKTNE DOKUMENTACIJE				
1.	Valenovac - Gazije (Općina Feričanci)	80.000	n/p	2015.
	UKUPNO	80.000		
PLAN IZVOĐENJA RADOVA				
1.	Zoljani - Gradac (Grad Našice)	1.600.000	n/p	2015.
2.	Feričanci - Valenovac	964.800	n/p	2015.
3.	Spojni vodovod Osječka ulica - Našički Markovac	1.600.000	n/p	2015.
4.	Budimci - Poganovci (Općina Podgorač)	2.700.000	n/p	2015.
5.	Podgorač - Kršinci	1.400.000	n/p	u izgradnji
6.	Podgorač - Ostrošinci	1.500.000	n/p	u izgradnji
7.	Našice - Makloševac - Ceremošnjak - Granice - Rozmajerovac (Grad Našice)	5.500.000	n/p	2016.
8.	Gradac - Londica (Grad Našice)	1.500.000	n/p	2016.
9.	Valenovac - Gazije (Općina Feričanci)	1.200.000	n/p	2015.
10.	Velimirovac - Klokočevci - Rijeka Vučica (Grad Našice) - DOVRŠEN DIO DO KLOKOČEVACA		n/p	
11.	Povećanje kapaciteta, rekonstrukcija i modernizacija crpilišta Velimirovac	15.500.000	n/p	u izgradnji
12.	Gornja Motičina - Donja Motičina (općina Donja Motičina)	1.700.000	n/p	2015.
13.	Spojni vodovod rotor Markovac-rotor Jelisavac	850.000		2015.
14.	Spojni vodovod Martin - Šipovac	394.000		2015.
15.	Vodovod naselja Poganovci - 2 faza	1.700.000		2016.
16.	Vodovod naselja Budimci - 2 faza	1.600.000		2015.
	UKUPNO	39.708.800		

Projekt Podgorač-Bijela Loza (Općina Podgorač) u vrijednosti od 1.300.000 je završen.

U 2014. g. izrađena je projektna dokumentacija za projekt u Gornjoj Motičini.

Tablica 8. Plan vodoopskrbe u razdoblju od 2015. - 2017. g. tvrtke Vodorad d.o.o.

NAZIV I OPIS		IZNOS u kn	STRUKTURA FINANCIRANJA	PLANIRANI POČETAK RADOVA
IZRADA PROJEKTNE DOKUMENTACIJE				
1.	Rekonstrukcija postojećih cjevovoda u naselju Đurđenovac - II. faza	69.000	Hrvatske vode 90%, Vodorad d.o.o. 10%	2015.
2.	Idejni i Glavni projekt glavnog opskrbnog cjevovoda Sušine -Teodorovac te Šaptinovci - Klokočevci	69.000	Hrvatske vode 90%, Vodorad d.o.o. 10%	2014.
UKUPNO		138.000		
PLAN IZVOĐENJA RADOVA				
1.	Izgradnja glavnog opskrbnog cjevovoda Lipine	1.000.000	Hrvatske vode 90%, Vodorad d.o.o. 10%	2015.
2.	Sekundarna vodovodna mreža naselja Bokšić	1.000.000	Hrvatske vode 90%, Vodorad d.o.o. 10%	2015.
3.	Spojni cjevovod Šaptinovci - Klokočevci	2.000.000	Hrvatske vode 90%, Vodorad d.o.o. 10%	2015.
4.	Opskrbni cjevovod Sušine -Teodorovac	1.000.000	Hrvatske vode 90%, Vodorad d.o.o. 10%	2015.
5.	Rekonstrukcija i proširenje vodocrpilišta Đurđenovac	19.952.684	Hrvatske vode 90%, Vodorad d.o.o. 10%	2015.
UKUPNO		24.952.684		

Završeni su sljedeći projekti:

- Započet je projekt Rekonstrukcije i proširenja vodocrpilišta Đurđenovac, odnosno odrađena je I. faza rekonstrukcije postojećih cjevovoda u naselju Đurđenovac,
- Izrađen je Geodetski elaborat zona sanitarne zaštite crpilišta Đurđenovac u vrijednosti od 50.000 kn financiran sredstvima Hrvatskih voda 90% i 10% sredstvima tvrtke Vodorad d.o.o.,
- Izrađen je Elaborat o utvrđivanju zona zaštite crpilišta Đurđenovac u vrijednosti od 67.000 kn financiran sredstvima Hrvatskih voda 90% i 10% sredstvima tvrtke Vodorad d.o.o.,
- Izrađena je projektna dokumentacija rekonstrukcije i proširenje vodocrpilišta Đurđenovac u vrijednosti od 295.000 kn financiran sredstvima Hrvatskih voda 90% i 10% sredstvima tvrtke Vodorad d.o.o.,
- Izrađen je Idejni i Glavni projekt glavnog opskrbnog cjevovoda Lipine u vrijednosti od 69.000 kn financiran sredstvima Hrvatskih voda 90% i 10% sredstvima tvrtke Vodorad d.o.o. i
- Izvedena su istraživanja purifikacijskih svojstava pokrovnih naslaga i izrada elaborata o zonama sanitarne zaštite izvorišta u vrijednosti od 65.000 kn financiran sredstvima Hrvatskih voda 90% i 10% sredstvima tvrtke Vodorad d.o.o.

4.3. VODOOPSKRBNO PODRUČJE BELIŠĆE

Stanovništvo se na ovom području opskrbljuje pitkom vodom iz rijeke Drave iz postrojenja vodozahvata starog gotovo 50 godina, obnovljenog 1982. godine na lokaciji Kombinata "Belišće" d.d. Jedinim javnim vodovodnim sustavom na ovom području upravljalo je lokalno poduzeće Kombel d.o.o. za komunalne djelatnosti.

Od 17. veljače 2014. godine podjelom poduzeća Kombel d.o.o. upravljanje vodovodnim sustavom preuzima novoosnovano poduzeće Hidrobel d.o.o. za vodne usluge.

Sustav vodovoda Belišće opskrbljuje područje Grada Belišće, Općine Marijanci, te vrši isporuku vode u vodoopskrbni sustav grada Valpova. U ovom području evidentira se prosječna isporuka pitke vode oko 1.050.000 m³ godišnje. Zdravstveni nadzor vrši se svakodnevno.

Zbog vodozahvata iz rijeke Drave postoji velika ugroženost vodozahvata od onečišćenja. Planom razvitka vodoopskrbe Grada Belišća u fazi je priprema dokumentacije za projektiranje novog vodozahvata na rijeci Dravi i prerade pitke vode kapaciteta 75 l/sec.

Tablica 9. Plan vodoopskrbe u razdoblju od 2015. - 2017. g. tvrtke Hidrobel d.o.o.

	NAZIV I OPIS	IZNOS u kn	STRUKTURA FINANCIRANJA	REALIZACIJA RADOVA
	IZRADA PROJEKTNE DOKUMENTACIJE			
1.	Izrada idejnog projekta dovodnog cjevovoda od vodozahvata do priključenja na sustav vodoopskrbe	122.000	Hrvatske vode 90%, Hidrobel 10%.	započeto 2012. završetak 2014.
2.	Izrada idejnog projekta postrojenja za pripremu pitke vode iz rijeke Drave-Belišće kapaciteta 270m ³ /h	855 600	Hrvatske vode 90%, Hidrobel 10%.	započeto 2013. završetak 2014.
3.	Izrada idejnih i glavnih projekata rekonstrukcije i dogradnje vodoopskrbnog sustava Belišće	308.000	Hrvatske vode 90%, Hidrobel 10%.	započeto 2013. završetak 2014.
	UKUPNO	1.285.600		
	PLAN IZVOĐENJA RADOVA			
1.	Izgradnja stanice za praćenje i dodezinfekciju Kitišanci	600.000	Sredstvima EU fondova	2014.-2017.
2.	Sustav praćenja i nadzor potrošnje NUS	4.500.000	Sredstvima EU fondova	2014.-2017.
3.	Rekonstrukcija UPPV pogon u Belišću-75 l/s	7.500.000	Sredstvima EU fondova	2014.-2017.
4.	Rekonstrukcija cjevovoda Belišće-Bistrinci	10.631.250	Sredstvima EU fondova	2014.-2017.
5.	Rekonstrukcija cjevovoda Centar Belišće	804.375	Sredstvima EU fondova	2014.-2017.
	UKUPNO	24.035.625		

U tijeku 2013. - 2014. godine nisu odrađivani projekti vodoopskrbe.

4.4. VODOOPSKRIBNO PODRUČJE VALPOVO

Ovo područje između Bilišća i Osijeka obuhvaća javnu vodoopskrbnu mrežu dužine 272 km namijenjenu opskrbi pitkom vodom stanovništva grada Valpova, općine Bizovac, općine Petrijevci i općine Koška sa svim pripadajućim naseljima, osim naselja Cerovac i Selci unutar područja općine Bizovac čije je vodosnabdijevanje riješeno individualnim izvorima vode-bunarima.

Vodocrpilište "Jarčevac" kod Petrijevaca koje je jedno od izvora pitke vode ovog područja isporuke vodnih usluga sagrađeno je 1995. godine, dograđeno 2005., a trenutno se radi na njegovu proširenju na kapacitet 40 l/s s ciljem usklađivanja maksimalno dozvoljenim koncentracijama štetnih tvari propisanih Pravilnikom o zdravstvenoj ispravnosti vode za piće. Identificirana mu je izdašnost na 400 l/s, a sada se koristi samo manji dio - za usporedbu kapacitet vodocrpilišta "Vinogradi" za Osijek je 720 l/s. Doprinos tome je i minimalna ugroženost ovog crpilišta od onečišćenja. To vodocrpilište temelji se na tri bunaru dubine 105 metara, a iz istih se prerađena voda sprema u spremnik kapaciteta 170 m³. Cilj je potpuna orijentacija vodovoda Valpovo na crpilište "Jarčevac" i njegovu dugoočekivanu dostatnost i isključivanje s vodozahvata na rijeci Dravi, a isto će se postići rekonstrukcijom i dogradnjom crpilišta Jarčevac na kapacitet 40 l/s, izgradnjom još jednog zdenca i rješavanjem odvodnje otpadnih voda sa istog crpilišta.

Ukupni trenutni kapacitet crpilišta je 13 l/s, čime se opskrbljuje oko 5.000 stanovnika. U ovom području Zavod za javno zdravstvo evidentira prosječnu potrošnju od 750 m³ za stanovništvo i 250 m³ za industriju i poljoprivredu.

Tablica 10. Plan vodoopskrbe u razdoblju od 2015. - 2017. g. tvrtke Dvorac d.o.o.

	NAZIV I OPIS	IZNOS u kn	STRUKTURA FINANCIRANJA	PLANIRANI POČETAK RADOVA
	PLAN IZVOĐENJA RADOVA			
1.	Rekonstrukcija vodocrpilišta Jarčevac Q=40 l/s	11.060.729,00	Hrvatske vode 90% Dvorac Valpovo 10%	srpanj 2013.
2.	Sanacija/rekonstrukcija postojećeg vodoopskrbnog sustava Dvorac Valpovo	15.000.000,00	EU fondovi 70% domaći izvori 30%	lipanj 2015.
3.	Završetak izgradnje spojnog cjevovoda Koška-Andrijevac-Ledenik	1.333.000,00	Hrvatske vode 90% Općina Koška 10%	kolovoz 2013.
4.	Mjesna vodovodna mreža u naselju Normanci	172.000,00	Općina Koška	ožujak 2013.
5.	Nadzorno upravljački sustav Valpovo	2.300.000,00	EU fondovi 70% domaći izvori 30%	lipanj 2015.
6.	Mjesna vodovodna mreža u naselju Topoline	205.000,00	Općina Koška	srpanj 2013.
7.	Mjesna vodovodna mreža u naselju Ordanja	110.000,00	Općina Koška	srpanj 2013.
	UKUPNO	30.180.729,00		

Tijekom 2013. godine nastavljena je izgradnja mjesne vodovodne mreže u naseljima Ordanja i Normanci u iznosu od 206.345,52 kn, koja je financirana sredstvima Općine Koška i Dvorac d.o.o. Valpovo te je završena izgradnja spojnog vodoopskrbnog cjevovoda Koška-Andrijevac-Ledenik u vrijednosti od 275.563,96 kn, financirana sredstvima Hrvatskih voda (90%) i Općine Koška (10%).

U srpnju 2013. godine započet je projekt rekonstrukcije vodocrpilišta Jarčevac kapaciteta 40 l/s. Zbog problema oko ishođenja akta o gradnji te kasnijeg početka radova i određenih problema oko načina izgradnje reaktora za ozon zbog visokog nivoa podzemnih voda, projekt nije realiziran prema planu te je do kraja 2013. godine odrađeno radova u vrijednosti 5.721.547,71 kn.

Sa stanjem 31. srpnja 2014. godine jedini projekt koji je aktualan je završetak rekonstrukcije crpilišta. Ukupna vrijednost radova u 2014. godini iznosi 5.054.048,64 kn, te se vrlo brzo očekuje početak probnog rada rekonstruiranog uređaja za proizvodnju pitke vode.

Dvorac d.o.o. Valpovo za komunalne djelatnosti u skladu sa Zakonom o vodama izvršio je restrukturiranje na dvije tvrtke.

Tvrtka Dvorac d.o.o. Valpovo koja broji 35 zaposlenika bavi se isključivo vodnim uslugama na području grada Valpova, općine Bizovac, općine Petrijevci i općine Koška, odnosno bavi se proizvodnjom i isporukom pitke vode na istom području te skupljanjem otpadne vode na području grada Valpova gdje je izgrađen sustav odvodnje, a otpadnu vodu isporučuje na uređaj za pročišćavanje otpadnih voda u Belišću.

Tvrtka Urbanizam d.o.o. Valpovo koja broji 40 zaposlenika izvršava usluge komunalne djelatnosti na istom području, odnosno održavanjem javnih površina, održavanjem nerazvrstanih cesta, gospodarenja otpadom, pogrebnim uslugama te graditeljstvom.

4.5. VODOOPSKRIBNO PODRUČJE DONJI MIHOLJAC

Ovo područje obuhvaća jedno crpilište u Donjem Miholjcu koje se sastoji od dva bunara dubine 90 m koji su izgrađeni 1979. godine, trećeg zamjenskog iz 2007. godine i četvrtog novog bunara iz 2013. godine koji je stavljen u funkciju 2013. godine. Zdenac Z-2 osvojen je do izdašnosti od 79 l/s, a pri izvedbi je preporučena maksimalna eksploatacijska izdašnost od 52 l/s. Zdenac MNB-3 je pri njegovoj revitalizaciji osvojen do izdašnosti od 25 l/s. Područje crpilišta smješteno je na relativno velikoj ograđenoj čestici koja je uključena u 1. zonu sanitarne zaštite (koja je u cijelosti u vlasništvu tvrtke Park d.o.o.), a uz to graniči s neizgrađenim poljoprivrednim površinama što u prostornom pogledu pruža dobre uvjete za razvitak crpilišta. Za ovo izvorište načinjen je "Elaborat o zonama sanitarne zaštite" (Urumović, 2008.) te je donešena pravovaljana Odluka o zonama sanitarne zaštite. Ranije provedena istraživanja i analize ukazuju na relativno povoljne hidrogeološke uvjete, pa su opravdana očekivanja da je maksimalna potencijalna izdašnost crpilišta znatno veća od deklariranih iznosa. Paralelno sa fazom istraživanja potencijalne maksimalne izdašnosti crpilišta Donji Miholjac, odvijala se izvedba dviju istraživačko - piezometarskih bušotina u sklopu dopunjavanja objekata monitoringa podzemnih voda zahvaćenih na crpilištu Donji Miholjac. Na temelju izračuna i provedenih analiza može se zaključiti da je na području crpilišta Donji Miholjac koje je uključeno u 1. zonu sanitarne zaštite moguće razviti crpilište izdašnosti veće od 180 l/s.

Na ovom području nema drugih (mjesnih) vodovoda. Prosječna potrošnja vode iznosi 562.324 m³ godišnje.

Najnoviji podaci Zavoda za javno zdravstvo Osječko-baranjske županije ukazuju da je voda za piće u ovom vodoopskrbnom području sigurna za piće.

Distributivno područje Komunalnog gospodarstva Park d.o.o. obuhvaća područje grada Donjeg Miholjca, općinu Magadenovac i općinu Viljevo što znači da postoji suradnja više općina u pogledu vodoopskrbe. Vodovodna mreža je izgrađena do granice općina ovog vodoopskrbnog sustava, ali nije spojena s vodoopskrbnim sustavima drugih susjednih gradova za što interes postoji od strane tvrtke Park d.o.o. Postoji mogućnost povezivanja s općinom Marijanci (na tri mjesta): Podravski Podgajci - Črnkoveci (udaljenost 1,8 km), Radikovci - Čamagajevci (udaljenost 600 m) i Šljivoševci - Brezovica (udaljenost 1,1 km). Ovo se smatra nužno potrebnim.

Za povećanje kapaciteta proizvodnje pitke vode izrađeni su svi potrebni projekti, ishodovana je Potvrda glavnog projekta, izvedeni su radovi, a novi uređaj za proizvodnju pitke vode trenutno je u probnom radu. Budući kapacitet proizvodnje pitke vode na crpilištu u Donjem Miholjcu je 85 l/s.

Postojeće vodocrpilište zadovoljava po zalihama i kapacitetu ukupne potrebne količine pitke vode za Donji Miholjac, Općinu Magadenovac i Općinu Viljevo. Ostala okolna naselja također se dostatno opskrbljuju iz tog vodovoda, ali za prijeko potrebno proširenje sekundarne mreže na više kućanstava povećan je kapacitet crpilišta na 85 l/s. Također, područje Donjeg Miholjca moguće je spojiti na sustav Slatine, magistralnim vodoopskrbnim cjevovodom Čadavica-Gezinci-Podravska Moslavina-Viljevo-Donji Miholjac. Otvorena je mogućnost priključenja na susjedne vodoopskrbne sustave Belišća i Našica, kako bi se dovodenje vode poboljšalo.

Vodocrpilište u Donjem Miholjcu ima dovoljan kapacitet za snabdijevanja vodoopskrbnog sustava Park d.o.o., dok višak pitke vode može prepustiti susjednim vodoopskrbnim sustavima.

Tablica 11. Plan vodoopskrbe u razdoblju od 2015. - 2017. g. tvrtke Park d.o.o.

NAZIV I OPIS		IZNOS u kn	STRUKTURA FINANCIRANJA	REALIZACIJA RADOVA
IZRADA PROJEKTNE DOKUMENTACIJE				
1.	Projektiranje spojnog vodovoda Krunoslavje-Golinci (spojni vodovod DN 160 dužine 5000 m)	69.000	n/p	2012.-2015.
2.	Projektiranje opskrbnog vodovoda naselja Krunoslavje (opskrbni vodovod DN 100 dužine 1300 m)	32.000	n/p	2012.-2015.
3.	Projektiranje spojnog vodovoda Krunoslavje-Kučanci (spojni vodovod DN 160 dužine 3000 m)	45.000	n/p	2012.-2015.
UKUPNO		146.000		
IZRADA PROJEKTNE DOKUMENTACIJE				
1.	Izgradnja spojnog cjevovoda naselja Šljivoševci-Brezovica	560.000	n/p	2014.-2015.
2.	Izgradnja spojnog cjevovoda Podravski Podgajci-Črnkovci	1.150.000	n/p	2014.-2015.
3.	Izgradnja mjernog okna R-9 na spojnom cjevovodu naselja P.Podgajci-Črnkovci	690.000	n/p	2014.-2015.
4.	Izgradnja mjernog okna R-10 na spojnom cjevovodu naselja Šljivoševci-Brezovica	550.000	n/p	2014.-2015.
UKUPNO		2.950.000		

Završeni su sljedeći projekti:

- Projekt povećanja kapaciteta prerade vode na vodocrpilištu u Donjem Miholjcu planiran za 2012/2013. godinu (struktura financiranja: Hrvatske vode 90%, JLS 10%), izvedeno je 90% radova.
- Projekt rekonstrukcije, dogradnje i sanacije uređaja za pročišćavanje otpadnih voda grada Donjeg Miholjca u cijelosti je završen te je ishodovana Uporabna dozvola.

4.6. VODOOPSKRBNO PODRUČJE ĐAKOVO

Na ovom području vodocrpilišta su prilično disperzirana na različitim lokacijama što otežava njihovo spajanje u jedinstveni vodovodni sustav Đakovštine. Vodocrpilište "Trslana" ima ključnu ulogu u opskrbi ovog područja jer je prosječna dnevna količina isporučene vode s ovog crpilišta 3.700 m³, što je 75% ukupne potrošnje ovog područja. Ono se sastoji od 7 bunara dubine 65 - 120 m. Infrastruktura crpilišta izgrađena je 1985. te je obnovljena 2003. godine. Prosječna godišnja potrošnja pitke vode iznosi 2.200.000 m³.

Crpilište "Trslana" opremljeno je sa spremnicima 2 x 1.500 m³ i 2 x 200 m³, zatim crpilište "Semeljci" ima spremnik od 200 m³, a crpilište "Ivanovci-Kuševac" i "Široko Polje" spremnike od 150 m³.

Infrastrukturni ciljevi na ovom području odnose se na pronalaženje novih količina vode na izvorištu "Trslana", ali i na ostalim kvalitetnim crpilištima, te povezivanje izdvojenih crpilišta sa vodoopskrbnim sustavom Đakovo. Potrošnja vode je prilično orijentirana na poljoprivredu. Vodoopskrbni sustav bi se također trebao povezati na magistralni spojni cjevovod Istočne Slavonije kod Velike Kopanice što je i prioritet u planu Županije. To bi omogućilo vršnu potrošnju vodovoda Đakovo od 250 l/s u odnosu na trenutni vršni kapacitet od 83 l/s.

Tablica 12. Plan vodoopskrbe u razdoblju od 2015. - 2017. g. tvrtke Đakovački vodovod d.o.o.

NAZIV I OPIS		IZNOS u kn	STRUKTURA FINANCIRANJA	RAZDOBLJE REALIZACIJE
IZRADA PROJEKTNE DOKUMENTACIJE				
1.	Projekt vodovoda sjevernog dijela općine Drenje	500.000	Hrvatske vode i Općina Drenje	2015.
2.	Projekt vodocrpilišta Đakovačka Breznica	500.000	Hrvatske vode i Općina Levanjska Varoš	2015.
3.	Projekt spojnog vodoopskrbnog cjevovoda Satnica Đakovačka-Gašinci	150.000	Hrvatske vode i Općina Satnica Đakovačka	2015.
4.	Projekt zadatak Đakovo analiza stanja vodoopskrbnog sustava Đakovo s geodetskim snimanjem i izradom detaljnog hidrauličkog matematičkog modela postojećeg i budućeg stanja razvoja	2.000.000	Hrvatske vode i Grad Đakovo	2015.
5.	Spojni vodoopskrbni cjevovod crpilište Trslana-Budrovci	100.000	Hrvatske vode i Grad Đakovo	2015.
6.	Projekt rekonstrukcije cjevovoda Koritna – Semeljci (d=1.200m)	40.000	Đakovački vodovod d.o.o.	2015.
7.	Projekt rekonstrukcije cjevovoda Široko Polje, Kolodvorska ulica (d=1.100m)	60.000	Đakovački vodovod d.o.o.	2015.
8.	Projekt rekonstrukcije cjevovoda Piškorevci – Perkovci (d=3.400m)	80.000	Đakovački vodovod d.o.o.	2015.
UKUPNO		3.430.000		
PLAN IZVOĐENJA RADOVA				
1.	Rekonstrukcija crpilišta Trslana	5.000.000	Hrvatske vode i Grad	2015.
2.	Izgradnja Vodospreme Selci Đakovački-Gašinci	1.510.000	Hrvatske vode i Đakovački vodovod d.o.o.	2014.-2015.

3.	Spojni vodoopskrbni cjevovod Punitovci-Krndija i opskrbeni cjevovodi naselja Krndija	1.730.000	Hrvatske vode i Općina	2015.
4.	Spojni cjevovod Viškovci-Forkuševeci	505.000	Hrvatske vode i Đakovački vodovod d.o.o.	2014.
5.	Spojni cjevovod Đurđanci-Vrbica	1.650.000	Hrvatske vode i Đakovački vodovod d.o.o.	2015.
6.	Spojni vodoopskrbni cjevovod Kuševac-Široko Polje	1.500.000	Đakovački vodovod d.o.o.	2014.-2015.
7.	Vodoopskrbni cjevovod Đakovo-Državna ergela Ivandvor	532.000	Hrvatske vode i Ministarstvo regionalnog razvoja	2014.-2015.
	UKUPNO	12.427.000		

Započeti su radovi na sljedećim projektima: spojni cjevovod Viškovci-Forkuševeci te Izgradnja vodospreme Selci Đakovački-Gašinci.

4.7. VODOOPSKRBNO PODRUČJE BARANJA

Ovo drugo po veličini vodoopskrbno područje u Županiji obuhvaća prostor južne i sjeverne Baranje. Iako je ovo prilično složeno vodoopskrbno područje jer na njemu postoje dva vodoopskrbna sustava, značajka je da u ovom području ima i mjesnih vodovoda izvan sustava javne vodoopskrbe: Novi Beždan, Novo Nevesinje i Kneževci u kojima je ujedno zbog epidemiološke neispravnosti voda ili nesigurna ili nije za piće. Težnja je uključiti ove mjesne vodovode u javni sustav vodoopskrbe. Primjerice, stanovništvo u općini Draž opskrbljuje se iz individualnih sustava vodoopskrbe i to 1.331 kućanstvo ili 3.356 stanovnika, ali i javne institucije - škole, ambulante, ugostiteljski objekti, otkupne stanice za mlijeko itd. U sličnim uvjetima su i brojna naselja iz općine Jagodnjak, Kneževi Vinogradi (samo jedno naselje), Petlovac i Popovac.

JUŽNA BARANJA

Vodoopskrbnim sustavom južne Baranje upravlja poduzeće Vodoopskrba d.o.o. iz Darde. Voda se crpi na vodocrpilištu "Konkološ" koji ima 4 bunara dubine 65 metara, kapaciteta crpljenja po zdencu cca 45 l/sek, a njime se opskrbljuju naselja: Bilje, Lug, Kopačevo, Vardarac, Kozjak, Podunavlje, Tikveški dvorac, Darda, Švajcarnica, Mece, Uglješ i Jagodnjak kao i naselja sjeverne Baranje: Čeminac, Novi Čeminac, Kozarac, Grabovac te Kotlina, Suza i Zmajevac kojima se voda prodaje preko Baranjskog vodovoda, a koji nema dovoljne količine vode za distribuciju do dovršetka izgradnje crpilišta Prosine i Topolje.

Duljina razvodne mreže je cca 130 km što pokazuje priličnu razgranatost ovog vodovodnog sustava. U ovom vodovodu evidentirana je isporuka oko 630.000 m³ za 2012. godinu kroz kapacitet prerade preko 75 l/s. Crpilište je iz 1988. g., a rekonstrukcija je završena 2007. godine.

SJEVERNA BARANJA

Distributivnim područjem Sjeverne Baranje upravlja poduzeće Baranjski vodovod d.o.o. sa sjedištem u Belom Manastiru. Pitkom vodom opskrbljuje stanovništvo i poduzetništvo grada Belog Manastira, tri prigradska naselja i sedamnaest naselja susjednih općina Čemince, Kneževih Vinograda, Draža, Popovca i Petlovca.

Upravlja crpilištima:

- "Nove Livade" (40 l/s) koje je izgrađeno 1982. godine, a obnovljeno 2001. godine. Voda se crpi iz 6 zdenaca te direktno distribuira u kombinirani sustav s protuvodospremom zapremine $V=1.500 \text{ m}^3$.

- "Prosine" (30 l/s) koje je izgrađeno 2013. godine. Voda se crpi iz tri zdenca te se nakon prerade distribuira u mrežu. U sklopu crpilišta nalazi se i vodosprema $V=300 \text{ m}^3$.

- "Topolje" (40 l/s) izgrađeno je 2013. godine gdje se crpi voda iz jednog zdenca te se nakon prerade distribuira u mrežu. U sklopu crpilišta nalazi se i vodosprema $V=2 \times 300 \text{ m}^3$ dok je u naselju Batina izgrađena vodosprema kapaciteta $V=200 \text{ m}^3$.

Prosječna godišnja isporuka ukupne pitke vode je $1.090.311 \text{ m}^3$, od čega je 65% namijenjeno stanovništvu, a 35% gospodarstvu.

Duljina razvodne mreže je cca 330 km u koju će još biti pribrojane izgrađene mreže u tri naselja općine Draž, jedno naselje općine Popovac te četiri naselja općine Petlovac. Cilj je na ovom području stvoriti stabilan sistem "prstena" kako bi bez obzira na probleme pri distribuciji korisnici usluge imali kontinuiranu vodoopskrbu.

Tablica 13. Plan vodoopskrbe u razdoblju od 2015. -2017. g. tvrtke Vodoopskrba d.o.o. Darda

NAZIV I OPIS		IZNOS u kn	STRUKTURA FINANCIRANJA	RAZD. REALIZ.	Napomena
	IZRADA PROJEKTNE DOKUMENTACIJE				
1.	Izrada projektne dokumentacije za rekonstrukciju magistralnog cjevovoda u naselju Darda od prijelaza preko željezničke pruge u Osječkoj ul., ul. A. Šenoae, Žrtava domovinskog rata, F. K. Frankopana, B. Jelačića i Sv. I. Krstitelja do vodomjernog okna na Švajcarnici; PEHD DN 280 mm; L=4.610 m	100.000	Hrvatske vode 90% JLS 10%	2014.	Rekonstrukcija postojećeg glavnog opskrbnog - magistralnog cjevovoda PVC 250 i 200 mm u PEHD DN 280mm. Postojeći cjevovod je u lošem stanju radi dotrajalosti te često puca, što dovodi do povećanih gubitaka na vodoopskrbnoj mreži. Rekonstrukcija se provodi temeljem važeće građevinske dozvole br.:UP/I-02-1459/2-86 od 13.10.1986.g. potvrđene od Upravnog odijela za prostorno uređenje graditeljstvo i zaštitu okoliša Osječko-baranjske županije, Beli Manastir, od 08.07.2010.g.
2.	Izrada projektne dokumentacije za rekonstrukciju magistralnog cjevovoda od čvorišta "Baranjske noći" do naselja Grabovac	150.000	Hrvatske vode 90% JLS 10%	2014.	Stabilizacija pritiska u mreži za naselje Bilje
3.	Izrada projektne dokumentacije : idejni i glavni projekt za nastavak izgradnje vodoopskrbne mreže u naselju Bolman do naselja Majške međe u dužini od 3500 m	50.750	Hrvatske vode 90% JLS 10%	2014.	
4.	Izrada projektne dokumentacije za vodotoranj u naselju Švajcarnica - 350 m ³	150.000	Hrvatske vode 90% JLS 10%	2014.	Stabilizacija pritiska u mreži za naselje Švajcarnica, Uglješ, Čeminac i Kozarac
5.	Priprema II faze proširenja vodocrpilišta i pogona za preradu vode za piće :			2014.	
5.a	Novi elaborati ispitivanja iscrpnih mogućnosti novih zdenaca (vezano na II fazu elaborata zona sanitarne zaštite).	200.000	Hrvatske vode 90% JLS 10%		Na temelju II. Elaborata zona sanitarne zaštite vodocrpilišta Konkološ gdje se predvidjelo potrebno proširenje vodocrpilišta, izrađen od Rudarsko-geološko-naftnog fakulteta, Zavoda za geologiju i geološko inženjerstvo iz Zagreba od 2008. g.

5.b	Projektna dokumentacija za unutarnju rekonstrukciju postojećeg građevinskog dijela te nabavu strojno-tehnološke opreme II faze proizvodnje i prerade vode za piće, te automatsko povezivanje sa postojećim 1. dijelom pogona u postojećem građevinskom objektu.	550.000	Hrvatske vode 90% JLS 10%		Građevinska dozvola br.:UP/I-02-1459/2-86 od 13.10.1986.g. izdana u Belom Manastiru od općinskog komiteta za privredu, kao i Rješenje o izmjeni i dopuni građevinske dozvole br.: UP/I-02-1576/2-1987 od 29.10.1987.g.
6.	Izrada projektne dokumentacije. Idejni i glavni projekt za nastavak izgradnje vodoopskrbne mreže od naselja Kozjak do naselja Tikveš u dužini od 300 m	45.000	Hrvatske vode 90% JLS 10%	2014.	Osiguranje opskrbe pitkom vodom stanovnicima naselja Tikveš iz vodoopskrbnog sustava Južne Baranje
UKUPNO		1.245.750			
PLAN IZVOĐENJA RADOVA					
1.	Sanacija vodotornja u krugu Mesne industrije - vlasništvo Vodoopskrbe d.o.o., oštećen ratnim razaranja, a temeljem postojeće dokumentacije	1.186.305	Hrvatske vode 80% JLS 20%	2014.	Sanacija vanjskog plašta od oštećenja za vrijeme Domovinskog rata i unutrašnjosti kugle i spojnog cjevovoda (uklanjanje korozije, bojanje i izmjena spojnih dijelova), a sve temeljem projektnoga zadatka
2.	Izgradnja vodoopskrbne mreže naselja Bolman i Novi Bolman Dužina: 9.100,00 m	6.852.507	Hrvatske vode 80% JLS 20%	2014.	Potvrda glavnog projekta klasa: 361-03/12-02/173,ur.broj: 2158/1-01-22/21-12-07 LJT izdane u Belom Manastiru 24.10.2012.g.
3.	Dogradnja NUS-a na vodoocrpilištu i pogonu za proizvodnju vode za piće-proširenje na mjerno regulac. Okno u naselju Darda	600.000	Hrvatske vode 80% JLS 20%	2014.	Dopuna nadzornog upravljačkog sustava u pogonu za proizvodnju vode za piće prema planu - projektnom zadatku - dopuna računalnih programa novim kvalitetnijim
UKUPNO		8.638.812			

Projekti 2013. g.: Izrada projektne dokumentacije za vodotoranj u naselju Bilje - 350 m³, u iznosu od 150.000,00 kuna (struktura financiranja : Hrvatske vode 90% i JLS 10%).

Projekti 2014. g.: Sanacija vodotornja u krugu Mesne industrije u iznosu od 1.186.305,00 kuna (struktura financiranja: Hrvatske vode 80% i JLS 20%).

Tablica 14. Plan vodoopskrbe u razdoblju od 2015. - 2017. g. tvrtke Baranjski vodovod d.o.o.

NAZIV I OPIS		IZNOS u kn	STRUKTURA FINANCIRANJA	RAZDOBLJE REALIZACIJE
IZRADA PROJEKTNE DOKUMENTACIJE (2014.)				
1.	Izrada studijske dokumentacije za studij izvodljivosti i aplikaciju za prijavu projekta aglomeracija Baranja	24.000	85% sredstva strukturnih instrumenata EU 15% vlastita sredstva	2014.-2016.g.
IZRADA PROJEKTNE DOKUMENTACIJE (2015.)				
1.	Izrada studijske dokumentacije za studij izvodljivosti i aplikaciju za prijavu projekta aglomeracija Baranja	200.000	85% sredstva strukturnih instrumenata EU 15% vlastita sredstva	2014.-2016.g.
2.	Izrada projekta rekonstrukcije vodoopskrbne mreže prigradskog naselja Branjin Vrh	50.000	85% sredstva strukturnih instrumenata EU 15% vlastita sredstva	2015.-2016.g.
3.	Izrada projekta rekonstrukcije vodoopskrbne mreže prigradskog naselja Šumarina	50.000	85% sredstva strukturnih instrumenata EU 15% vlastita sredstva	2015.-2016.g.

4.	Izrada projekta rekonstrukcije vodocrpilišta Livade u Belom Manastiru	50.000	85% sredstva strukturnih instrumenata EU 15% vlastita sredstva	2015.-2016.g.
5.	Izrada projektne dokumentacije rekonstrukcije dijela vodoopskrbne mreže grada Belog Manastira	50.000	85% sredstva strukturnih instrumenata EU 15% vlastita sredstva	2015.-2016.g.
6.	Izrada projektne dokumentacije za vodoopskrbnu mrežu sa stanicom za podizanje tlaka na Brdu Sjever u Belom Manastiru	50.000	85% sredstva strukturnih instrumenata EU 15% vlastita sredstva	2015.-2016.g.
7.	Izrada projektne dokumentacije za vodospremu "Kamenac" sa spojem na cjevovod Kneževi Vinogradi-Karanac-dovršetak	50.000	80% sredstva Hrvatskih voda 20% vlastita sredstva	2015.-2016.g.
8.	Izrada projektne dokumentacije za spojni vodoopskrbni cjevovod Grabovac - Čeminac	20.000	80% sredstva Hrvatskih voda 20% vlastita sredstva	2015.-2016.g.
IZRADA PROJEKTNE DOKUMENTACIJE (2016.)				
1.	Izrada studijske dokumentacije za studij izvodljivosti i aplikaciju za prijavu projekta aglomeracija Baranja	50.000	85% sredstva strukturnih instrumenata EU 15% vlastita sredstva	2014.-2016.g.
2.	Izrada projekta rekonstrukcije vodoopskrbne mreže prigradskog naselja Branjin Vrh	100.000	85% sredstva strukturnih instrumenata EU 15% vlastita sredstva	2015.-2016.g.
3.	Izrada projekta rekonstrukcije vodoopskrbne mreže prigradskog naselja Šumarina	100.000	85% sredstva strukturnih instrumenata EU 15% vlastita sredstva	2015.-2016.g.
4.	Izrada projekta rekonstrukcije vodocrpilišta Livade u Belom Manastiru	100.000	85% sredstva strukturnih instrumenata EU 15% vlastita sredstva	2015.-2016.g.
5.	Izrada projektne dokumentacije rekonstrukcije dijela vodoopskrbne mreže grada Belog Manastira	100.000	85% sredstva strukturnih instrumenata EU 15% vlastita sredstva	2015.-2016.g.
6.	Izrada projektne dokumentacije za vodoopskrbnu mrežu sa stanicom za podizanje tlaka na Brdu Sjever u Belom Manastiru	100.000	85% sredstva strukturnih instrumenata EU 15% vlastita sredstva	2015.-2016.g.
7.	Izrada projektne dokumentacije za vodospremu "Kamenac" sa spojem na cjevovod Kneževi Vinogradi-Karanac-dovršetak	49.000	80% sredstva Hrvatskih voda 20% vlastita sredstva	2015.-2016.g.
8.	Izrada projektne dokumentacije za spojni vodoopskrbni cjevovod Grabovac - Čeminac	50.000	80% sredstva Hrvatskih voda 20% vlastita sredstva	2015.-2016.g.
9.	Izrada novelacije projektne dokumentacije vodoopskrbne mreže naselja Podolje	20.000	80% sredstva Hrvatskih voda 20% vlastita sredstva	2016.-2017.g.
10.	Izrada projektne dokumentacija za dio vodoopskrbne mreže u Torjancima s vodotornjem u Torjancima	50.000	80% sredstva Hrvatskih voda 20% vlastita sredstva	2016.-2017.g.
11.	Izrada projektne dokumentacije za mrežu u naseljima Baranjsko Petrovo Selo i Novi Bezdán	50.000	80% sredstva Hrvatskih voda 20% vlastita sredstva	2016.-2017.g.
IZRADA PROJEKTNE DOKUMENTACIJE (2017.)				
1.	Izrada novelacije projektne dokumentacije vodoopskrbne mreže naselja Podolje	50.000	80% sredstva Hrvatskih voda 20% vlastita sredstva	2016.-2017.g.

2.	Izrada projektne dokumentacija za dio vodoopskrbne mreže u Torjancima s vodotornjem u Torjancima	50.000	80% sredstva Hrvatskih voda 20% vlastita sredstva	2016.-2017.g.
3.	Izrada projektne dokumentacije za mrežu u naseljima Baranjsko Petrovo Selo i Novi Bezdani	50.000	80% sredstva Hrvatskih voda 20% vlastita sredstva	2016.-2017.g.
4.	Izrada projektne dokumentacije za rekonstrukciju vodoopskrbne mreže naselja Kneževi Vinogradi	150.000	80% sredstva Hrvatskih voda 20% vlastita sredstva	2017.-2018.g.
5.	Izrada projektne dokumentacije za rekonstrukciju vodoopskrbne mreže naselja Karanac	70.000	80% sredstva Hrvatskih voda 20% vlastita sredstva	2017.-2018.g.
6.	Izrada projekta rekonstrukcije vodoopskrbne mreže naselja Grabovac	70.000	80% sredstva Hrvatskih voda 20% vlastita sredstva	2017.-2018.g.
UKUPNO:		1.753.000		
PLAN IZVOĐENJA RADOVA (2014.)				
1.	Dovršetak izradnje vodoopskrbne mreže naselja Šećerana	77.000	80% sredstva Hrvatskih voda 20% vlastita sredstva	2012.-2014.g.
2.	Dovršetak izgradnje mag. cjevovod N. Bezdani - N. Nevesinje - Torjanci i glavni opskrbni cjevovodi Torjanci i Novo Nevesinje	670.000	80% sredstva Hrvatskih voda 20% vlastita sredstva	2012.-2014.g.
3.	Vodoopskrbna mreža naselja Mirkovac - dovršetak	15.000	80% sredstva Hrvatskih voda 20% vlastita sredstva	2012.-2014.g.
4.	Dio mag. cjevovoda Sokolovac-Mirkovac-Suza (Suza-Mirkovac) - dovršetak	2.700	80% sredstva Hrvatskih voda 20% vlastita sredstva	2012.-2014.g.
5.	Izrada priključaka na području općine Draž	110.000	100% vlastita sredstva Općine Draž	2013.-2014.g.
6.	Izrada priključaka na području općine Kneževi Vinogradi	32.000	100% vlastita sredstva Općine Kneževi Vinogradi	2014.g.
7.	Izgradnja opskrbnog cjevovoda u Dvorskoj ulici u naselju Grabovac	171.000	100% vlastita sredstva Općine Kneževi Vinogradi	2014.g.
8.	Servisiranje opreme na crpilištima	100.000	100% vlastita sredstva Baranjskog vodovoda	2014.g.
PLAN IZVOĐENJA RADOVA (2015.)				
1.	Dovršetak izradnje proširenja vodospreme Beli Manastir	1.700.000	80% sredstva Hrvatskih voda 20% vlastita sredstva	2015.-2016.g.
PLAN IZVOĐENJA RADOVA (2016.)				
1.	Dovršetak izradnje proširenja vodospreme Beli Manastir	300.000	80% sredstva Hrvatskih voda 20% vlastita sredstva	2015.-2016.g.
2.	Rekonstrukcije vodocrpilišta Livade u Belom Manastiru	500.000	70% sredstva strukturnih instrumenata EU 30% vlastita sredstva	2016.-2018.g.
3.	Izgradnja opskrbnog cjevovoda Branjin Vrh - Šećerana	800.000	70% sredstva strukturnih instrumenata EU 30% vlastita sredstva	2016.-2018.g.
4.	Izgradnja rekonstrukcije vodoopskrbne mreže prigradskog naselja Branjin Vrh	800.000	70% sredstva strukturnih instrumenata EU 30% vlastita sredstva	2016.-2018.g.

5.	Izgradnja rekonstrukcije vodoopskrbne mreže prigradskog naselja Šumarina	500.000	70% sredstva strukturnih instrumenata EU 30% vlastita sredstva	2016.-2018.g.
6.	Izgradnja rekonstrukcije dijela vodoopskrbne mreže grada Belog Manastira	6.800.000	70% sredstva strukturnih instrumenata EU 30% vlastita sredstva	2016.-2018.g.
7.	Izgradnja za vodoopskrbnu mrežu sa stanicom za podizanje tlaka na Brdu Sjever u Belom Manastiru	1.000.000	70% sredstva strukturnih instrumenata EU 30% vlastita sredstva	2016.-2018.g.
PLAN IZVOĐENJA RADOVA (2017.)				
1.	Rekonstrukcije vodocrpilišta Livade u Belom Manastiru	2.000.000	70% sredstva strukturnih instrumenata EU 30% vlastita sredstva	2016.-2018.g.
2.	Izgradnja opskrbnog cjevovoda Branjin Vrh - Šećerana	1.000.000	70% sredstva strukturnih instrumenata EU 30% vlastita sredstva	2016.-2018.g.
3.	Izgradnja rekonstrukcije vodoopskrbne mreže prigradskog naselja Branjin Vrh	3.000.000	70% sredstva strukturnih instrumenata EU 30% vlastita sredstva	2016.-2018.g.
4.	Izgradnja rekonstrukcije vodoopskrbne mreže prigradskog naselja Šumarina	1.500.000	70% sredstva strukturnih instrumenata EU 30% vlastita sredstva	2016.-2018.g.
5.	Izgradnja rekonstrukcije dijela vodoopskrbne mreže grada Belog Manastira	10.000.000	70% sredstva strukturnih instrumenata EU 30% vlastita sredstva	2016.-2018.g.
6.	Izgradnja za vodoopskrbnu mrežu sa stanicom za podizanje tlaka na Brdu Sjever u Belom Manastiru	2.000.000	70% sredstva strukturnih instrumenata EU 30% vlastita sredstva	2016.-2018.g.
7.	Izgradnja spojnog cjevovoda Grabovac - Čeminac	3.000.000	70% sredstva MRRŠVG 30% Općine Čeminac	2017.-2018.g.
8.	Izgradnja vodoopskrbna mreža Draž - Planina	2.500.000	70% sredstava MRRŠVG 30% Općine Draž	2017.-2018.g.
9.	Izgradnja vodospreme "Kamenac" sa spojem na cjevovod Kneževi Vinogradi-Karanac	3.000.000	70% sredstava MRRŠVG 30% Općine Kneževi Vinogradi	2017.-2020.g.
UKUPNO:		41.577.700		

5. PREGLED RADOVA I FINANCIRANJA HRVATSKIH VODA

Na području Osječko-baranjske županije, Hrvatske vode sufinanciraju radove na izgradnji sustava javne vodoopskrbe tijekom 2014. godine u visini od 26.977.000,00 kn, dok su tijekom 2013. godine sufinancirale radove na javnoj vodoopskrbi u iznosu od 50.495.000,00 kuna. Rok za realizaciju radova započetih ove godine je 31. listopada 2014. godine (detaljno prikazano u Tablici 15. i Tablici 16.).

Tablica 15. Popis projekata koje su sufinancirale Hrvatske vode u 2013. godini po lokacijama

Opis	Iznos (kn)
NAŠICE	6.300.000,00
<ul style="list-style-type: none"> - Dovršetak izgradnje glavnog opskrbnog cjevovoda Podgorač-Budimci i dio opskrbnih cjevovoda naselja Budimci; - Radovi na rekonstrukciji crpilišta Velimirovac kapaciteta Q=150 l/s; - Dovršetak izgradnje glavnog opskrbnog cjevovoda Podgorač-Bijela Loza i opskrbnih cjevovoda naselja Bijela Loza - Početak izgradnje glavnih opskrbnih cjevovoda Podgorač-Kršinci i Podgorač-Ostrošinci 	
ĐURĐENOVAC	2.250.000,00
<ul style="list-style-type: none"> - Radovi na izgradnji (rekonstrukcija i dogradnja) crpilišta Đurđenovac kapaciteta Q=40 l/s; 	
DONJI MIHOLJAC	8.781.000,00
<ul style="list-style-type: none"> - Radovi na dovršenju dogradnje i povećanju kapaciteta prerade vode na vodocrpilištu Donji Miholjac kapaciteta prerade dodatnih Q=40 l/s 	
VALPOVO	5.760.000,00
<ul style="list-style-type: none"> - Dovršetak radova na izgradnji glavnih vodoopskrbnih cjevovoda na području Općine Koška (cjevovod Koška-Andrijevc-Lug Subotički II. faza); - Rekonstrukcija crpilišta Jarčevac u Valpovu kapaciteta prerade Q=40 l/s; 	
DARDA - JUŽNA BARANJA	3.814.000,00
<ul style="list-style-type: none"> - Dovršetak izgradnje spojnog cjevovoda Kozjak - Podunavlje; - Dovršenje izgradnje magistralnog cjevovoda Jagodnjak - Bolman - Petlovac kao sastavnog dijela cjevovoda Beli Manastir - Jagodnjak; - Dovršenje rekonstrukcije magistralnog cjevovoda u naselju Bilje; - Radovi na sanaciji vodotornja u krugu mesne industrije oštećenog ratnim razaranja (vlasništvo Vodoopskrbe d.o.o. Darda). - Nastavak radova na NUS-u Južne Baranje 	
BELI MANASTIR - SJEVERNA BARANJA	3.986.000,00
<ul style="list-style-type: none"> - Nastavak radova na izgradnji magistralnog cjevovoda Novi Bezdan - Novo Nevesinje - Torjanci s naseljima Torjanci i Novo Nevesinje; - Nastavak izgradnje vodospreme u Belom Manastiru; - Dovršenje nadzorno-upravljačkog sustava Sjeverna Baranja - I faza; - Izgradnja vodoopskrbne mreže u naselju Šećerana; - Dovršenje izgradnja glavnog vodoopskrbnog cjevovoda Mirkovac - Suza i opskrbnih cjevovoda naselja Mirkovac na području Kneževi Vinogradi 	
ERDUT - DALJ	139.000,00
<ul style="list-style-type: none"> - Povećanje kapaciteta crpilišta Dalj - izvedba zamjenskog zdenca na crpilištu, hidrogeološki nadzor nad izvedbom zdenca 	

OSIJEK	18.636.000,00
<ul style="list-style-type: none"> - Priprema studijsko-projektne dokumentacije za predpristupne fondove EU - glavni dovodni cjevovodi Klisa - Sarvaš, naselje Beketinci, Bijelo Brdo - Dalj, Bijelo Brdo - Aljmaš, Dalj - Borovo, Vuka - Rastovac, Ernestinovo - Petrova Slatina - Šodolovci, Laslovo - Palača, Laslovo - Ada, Palača - Silaš i Antunovac - Tenja; vodospreme Osijek, Čepin, Dalj; vodotoranj Laslovo; rekonstrukcija vodotornja Erdut; rekonstrukcija crpilišta Čepin; prerada vode na crpilištu Dalj; vodoopskrbna mreža za naselja Beketinci, Dopsin, Paulin Dvor, Šodolovci, Koprivna, Petrova Slatina, Palača, Ada i Silaš. Idejno rješenje NUS-a; glavni i izvedbeni projekt čvorišta NUS-a; glavni i izvedbeni projekt stanice za povišenje tlaka; projekt NUS-a; recenzija projektne dokumentacije, Izrada ocjene utjecaja na okoliš Izgradnja magistralnog i tlačnih cjevovoda pitke vode u Vukovarskoj ulici u Osijeku (od Huttlerove ulice do čvorišta TE-TO) - Izgradnja magistralnog cjevovoda pitke vode Dopsin - Vuka; - Izgradnja i rekonstrukcija cjevovoda pitke vode - sjeverna i južna strana Strossmayerove ulice; - Rekonstrukcija Ulice kneza Trpimira u Osijeku, od spoja na južnu obilaznicu do raskrižja s Drinskom ulicom - faza 1; - Izgradnja cjevovoda pitke vode produžetak Divaltove ulice od Trpimirove do Vinkovačke ulice; - Rekonstrukcija i izgradnja cjevovoda pitke vode u Ružinoj ulici; - Izgradnja magistralnog i tlačnih cjevovoda pitke vode u Vukovarskoj ulici u Osijeku (od Huttlerove ulice do čvorišta TE-TO); - Rekonstrukcija i izgradnja cjevovoda pitke vode u Hebrangovoj ulici, Ulici Poljski put, Ličkoj ulici i Ulici Izidora Kršnjavoga u Osijeku; - Rekonstrukcija vodoopskrbne mreže u dijelu Dubrovačke, Ružine i Rokove ulice u Osijeku; - Hidrogeološki radovi na crpilištu Vinogradi u Osijeku; - Izgradnja vodoopskrbne mreže u naseljima Dopsin i Hrastin; - Izgradnja magistralnog cjevovoda Beketinci Vuka i vodoopskrbne mreže naselja Vuka, Hrastovac i Lipovac Hrastinski 	
ĐAKOVO	829.000,00
<ul style="list-style-type: none"> - Izgradnja vodoopskrbnog cjevovoda Budrovačko-brdo I. i II. faza - Nastavak radova na bušenju zamjenskog eksploatacijskog zdenca na crpilištu Trslana - Kučanci Đakovački - puštanje u pogon - radovi uhodavanja postrojenja za preradu vode - Kučanci Đakovački - puštanje u pogon - dostava i ugradnja elektro opreme - Đakovačka Breznica - probno eksploatacijski zdenac 	
UKUPNO:	50.495.000,00

Tablica 16. Popis projekata koje su sufinancirale Hrvatske vode u 2014. godini po lokacijama (realizacija u tijeku)

Opis	Iznos (kn)
NAŠICE	9.114.000,00
<ul style="list-style-type: none"> - Radovi na rekonstrukciji crpilišta Velimirovac kapaciteta Q=150 l/s; - Početak izgradnje glavnih opkrsbnih cjevovoda Podgorač-Kršinci i Podgorač-Ostrošinci 	
OSIJEK	4.087.000,00
<ul style="list-style-type: none"> - Priprema studijsko-projektne dokumentacije za predpristupne fondove EU izrada tendera za javno nadmetanje; - Izgradnja magistralnog cjevovoda pitke vode Dopsin - Vuka; - Izgradnja i rekonstrukcija cjevovoda pitke vode - sjeverna i južna strana Strossmayerove ulice; - Rekonstrukcija i izgradnja cjevovoda pitke vode u Ružinoj ulici; - Rekonstrukcija i izgradnja cjevovoda pitke vode u Hebrangovoj ulici, Ulici Poljski put, Ličkoj ulici i Ulici Izidora Kršnjavoga u Osijeku; - Rekonstrukcija vodoopskrbne mreže u dijelu Dubrovačke, Ružine i Rokove ulice u Osijeku; - Izgradnja vodoopskrbne mreže u naseljima Dopsin i Hrastin; - Izgradnja magistralnog cjevovoda Beketinci Vuka i vodoopskrbne mreže naselja Vuka, Hrastovac i Lipovac Hrastinski 	
VALPOVO	4.401.000,00
<ul style="list-style-type: none"> - Rekonstrukcija crpilišta Jarčevac u Valpovu kapaciteta prerade Q=40 l/s; 	
DARDA - JUŽNA BARANJA	173.000,00
<ul style="list-style-type: none"> - Dovršenje radova na sanaciji vodotornja u krugu mesne industrije oštećenog ratnim razaranjima (vlasništvo Vodoopskrbe d.o.o. Darda). 	
BELI MANASTIR - SJEVERNA BARANJA	1.400.000,00
<ul style="list-style-type: none"> - Dovršenje radova na izgradnji magistralnog cjevovoda Novi Bezdan - Novo Nevesinje - Torjanci s naseljima Torjanci i Novo Nevesinje; - Nastavak izgradnje vodospreme u Belom Manastiru; - Dovršetak izgradnje vodoopskrbne mreže u naselju Šećerana; 	
BELIŠĆE	7.650.000,00
<ul style="list-style-type: none"> - Uređaj za kondicioniranje vode Belišće 	
ĐAKOVO	152.000,00
<ul style="list-style-type: none"> - Đakovačka Breznica - izrada probno eksploatacijski zdenac (nepredviđeni i dodatni radovi) 	
UKUPNO:	26.977.000,00

U studenom 2007. godine sklopljen je Sporazum o sufinanciranju programa izgradnje sustava vodoopskrbe i sustava odvodnje otpadnih voda na području Osječko-baranjske županije između Hrvatskih voda, Ministarstva mora, prometa i infrastrukture, Ministarstva regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva i Investitora (osam komunalnih poduzeća). Potpisanim Sporazumom ukupno predviđena ulaganja u javnu vodoopskrbu na području Osječko-baranjske županije iznosila su: 135.600.000 kn. Iz navedenog Sporazuma u cjelosti su završene sve aktivnosti planirane na vodoopskrbnim sustavima Osijeka, Donjeg Miholjca i Belišća. Iako je rok realizacije Sporazuma istekao te formalno kao takav više ne egzistira, Hrvatske vode i dalje provode zacrtane aktivnosti i financiraju izgradnju objekata na preostalim područjima Našica, Đurđenovca i Đakova.

Osim povećanja vodoopskrbe izgradnjom glavnih magistralnih pravaca i opskrbnih cjevovoda (na području općina Podgorač i Petlovac), obavljaju se radovi na povećanju sigurnosti pogona opskrbe pitkom vodom i povećanju vodospremničkog prostora (vodosprema Beli Manastir). U tijeku su aktivnosti na modernizaciji sustava prerade vode na crpilištima Velimirovac u Našicama (kapaciteta $Q=150$ l/s) i crpilištu Jarčevac u Valpovu (kapaciteta $Q=40$ l/s). Dovršena je dogradnja i povećanje sustava prerade vode na vodocrpilištu Donji Miholjac dodatnih kapaciteta prerade $Q=40$ l/s.

Na području grada Osijeka i općina Vladislavci, Vuka i Šodolovci, uložena su značajna sredstva u rekonstrukciju postojećeg sustava vodoopskrbe na području grada te izgradnji novih magistralnih i opskrbnih cjevovoda na područjima susjednih općina u cilju povećanja opskrbljenosti stanovništva pitkom vodom.

Objekti javne vodoopskrbe na distributivnom području Čepina (Urednost d.o.o. Čepin) planiraju se izgraditi te pojedini rekonstruirati iz projekta "RVS Osijek" koji je spreman za apliciranje prema fondovima EU.

Projekt "Regionalni vodoopskrbni sustav (RVS) Osijek" obuhvaća izradu idejnih i glavnih projekata za komunalne vodne građevine za javnu vodoopskrbu na distribucijskom području grada Osijeka te općina Antunovac, Čepin, Erdut, Ernestinovo, Šodolovci, Vladislavci i Vuka. Navedeno područje se opskrbljuje od strane tri distributera. Temeljem Novelacije Plana razvitka vodoopskrbe Osječko-baranjske županije predloženo je okrupnjavanje u jedan sustav odnosno Regionalni vodoopskrbni sustav Osijek. Za navedeni projekt predana je aplikacijska dokumentacija te se izrađuje tender dokumentacija na osnovi koje će se ove godine raspisati javni natječaji za izgradnju vodoopskrbnih objekata.

Započela je realizacija "EU - Projekta Osijek" koji se sufinancira sredstvima EU. Ukupna vrijednost projekta je 72,5 mil. eura. Projekt se sastoji se od: izgradnje UPOV-a Osijek - kapaciteta uređaja 170.000 ES, izgradnje novog i rekonstrukcije dijela postojećeg Sjevernog kolektora u Osijeku, izgradnje i rekonstrukcije kanalizacijskih kolektora, magistralnih cjevovoda i čvorova NUS-a vodoopskrbe, dogradnje postojećeg pogona za proizvodnju pitke vode sustavom dvostupanjske filtracije (uklanjanje arsena) te nabavke potrebne opreme. Provedena su javna nadmetanja za sve planirane grupe radova, izuzev planiranog natječaja za nabavku opreme, koji se ubrzo planira provesti. U međuvremenu su započeli radovi na izgradnji Sjevernog kolektora kao jednog od podprojekta. Tijekom godine u planu je započeti sa preostalim dijelom navedenog projekta.

Osim gore navedenih aktivnosti, također su u tijeku aktivnosti na završnim pripremama za izradu aplikacije EU - Projekta "Valpovo-Belišće" koji u svom obuhvatu sadrži: rekonstrukciju i modernizaciju uređaja za proizvodnju i preradu pitke vode u Belišću, kapaciteta $Q=56$ l/s, radove na rekonstrukciji vodoopskrbnih cjevovoda u naseljima Valpovo, Belišće, Ledenik, Branimirovac, Andrijevac i Lug Subotički, zatim izgradnju objekata javne odvodnje (UPOV-i Belišće, Petrijeveci, Gat, Koška) te izgradnju sustave javne odvodnje Gat, Koška, Petrijeveci i Belišće. Procijenjena ukupna vrijednost navedenih radova iznosila bi oko 35 mil. eura.

Nadalje, planira se daljnji nastavak radova na izgradnji magistralnih cjevovoda kojima se distributivni vodoopskrbni sustavi povezuju u jedinstveni sustav na području Županije. U sljedećem razdoblju jedna od glavnih aktivnosti bit će smanjenje gubitaka na distributivnim sustavima. Svi radovi se odvijaju prema važećoj prostorno-planskoj dokumentaciji i vodoopskrbnom planu Osječko-baranjske županije. Pripremljenost tehničke dokumentacije je dobra, ali će u narednom razdoblju glavni naglasak i dalje biti na izradi projektne dokumentacije u cilju pripreme projekata i apliciranja prema strukturnim fondovima EU u cilju osiguravanja potrebnih financijskih sredstava potrebnih za izgradnju istih.

Prema raspoloživim podacima svih pravnih subjekata uključenih u sustav vodoopskrbe na području Županije te na temelju Izvješća o obavljenoj reviziji komunalnih poduzeća na području županije od strane Državnog ureda za reviziju, postotak opskrbljenosti stanovništva pitkom vodom iznosi 82%.

Velike su razlike u priključenosti stanovništva ovisno o naseljima, s tim da je veći postotak priključenosti u gradovima i većim naseljima oko gradova, a manji u ruralnim poljoprivrednim sredinama. Najmanja priključenost je na području Valpovštine koja iznosi 64,3%, a na području Osijeka je najveća priključenost i ona iznosi 96,7%, s time da je mogućnost priključenja 99%.

Količina isporučene vode stanovništvu iz javnih vodoopskrbnih sustava na području Županije tijekom 2013. godine iznosi 13.097.964 m³/god, od čega udjel u količini zahvaćene podzemne vode čini 96% dok za zahvaćene površinske vode (zahvat iz rijeke Drave) iznosi 4%.

Postojeći sustavi vodoopskrbe Županije uglavnom osiguravaju vodu za gradska i općinska središta, dok se za ostala naselja s obilježjima ruralne sredine koja nisu pokrivena javnom vodoopskrbom, provode aktivnosti na izgradnji vodoopskrbne mreže i povezivanju na postojeće sustave.

Od ukupno 264 naselja Županije, samo 156 naselja odnosno 59% je pokriveno vodoopskrbom. Unutar područja pokrivenosti javnim sustavima vodoopskrbe postoje znatne razlike u priključenosti, tako da ona u nekim seoskim sredinama iznosi 6% dok je u većim gradovima i do 99%.

Ukupna sadašnja srednja dnevna potrošnja vode iz javnih vodoopskrbnih sustava na području Županije iznosi cca 750 l/s.

U ukupnoj potrošnji vode, potrošnja stanovništva čini 70% do 80% ukupne potrošnje vode, dok je potrošnja gospodarstva negdje 20% do 30% ukupne potrošnje.

Mjerena norma potrošnje vode po stanovniku kreće se na području Županije u ovisnosti o veličini naselja i gradova:

Veličina naselja	Norma fakturirane količine vode (l/st/dan)	Norma zahvaćene količine vode (l/st/dan)
Mala naselja	88	125
Grad Osijek	166	319
Županija Osječko-baranjska	144	244

6. VODOOPSKRBA U PRORAČUNU ŽUPANIJE

U razdoblju od 2007. - 2013. godine Osječko-baranjska županija u kapitalna ulaganja u vodoopskrbu i odvodnju uložila je 15.504.663,73 kuna. U istom razdoblju za izgradnju odvodnog sustava općine Čepin uloženo je 2.689.965,70 kuna.

Proračunom Osječko-baranjske županije za 2014. godinu planirana su financijska sredstva za ulaganja u vodoopskrbu u iznosu od 2.050.000,00 kuna, te za odvodnju u općini Čepin 300.000,00 kuna.

Do 30. lipnja 2014. godine za vodoopskrbu je utrošeno 550.000,00 kuna, a za odvodnju u Čepinu utrošeno je 56.108,58 kuna.

Osječko-baranjska županija aktivno sudjeluje u rješavanju raznih pitanja s pravnim subjektima koji obavljaju vodoopskrbnu djelatnost, a sve kako bi postigla da svaka općina bude opskrbljena pitkom vodom. Međutim, još uvijek postoji velika razlika između potreba za kapitalnim ulaganjima u vodoopskrbu od raspoloživih sredstava.

Bez obzira što su na nekim područjima završeni radovi te je omogućeno priključenje kućanstava na sustav javne vodoopskrbe, mnoga kućanstva nisu priključena, budući da komunalna poduzeća ne mogu priključiti kućanstvo ukoliko za objekt nije izdana građevinska dozvola.

Tijekom prethodnih godina postavljeni su cjevovodi na više različitih lokacija, međutim, priključenja kućanstava odvijaju se sporom dinamikom te je iz toga razloga udio stanovnika u sustavu vodoopskrbe neznatno veći nego prošle godine.

Temelj za gospodarski razvoj je razvijen vodoopskrbni sustav i dostupnost kvalitetne i pitke vode. Na području Županije, odvijaju se intenzivne aktivnosti na izgradnji i proširenju vodoopskrbe kao jednog od vitalnih problema Županije.

7. ZAKLJUČAK

Vodoopskrba je usko vezana uz zaštitu voda jer samo čista voda može biti predmet vodoopskrbe tako da se kontinuirano ulažu naponi i sredstva kako bi se eliminirali negativni čimbenici i dobili ispravnu vodu za piće. Županijske vlasti brinu o kvaliteti odvodnje iskorištenih voda jer je to ključno za sigurnu opskrbu pitkom vodom. Glavni ciljevi koji proizlaze iz strategijskih razvojnih dokumenata Osječko-baranjske županije nalažu da se mora trajno osigurati upravljanje vodama prema načelima održivog razvoja i jedinstva vodnog režima, te da je nužno očuvati kakvoću površinskih voda u propisanim kategorijama i zaustaviti trend pogoršavanja kakvoće podzemnih i površinskih voda koja je na pojedinim mjestima ozbiljno narušena.

Rezultati posljednjeg monitoringa vode ukazuju na potrebu daljnjeg razvijanja vodoopskrbnog sustava koji bi trebao koristiti najprikladnije i najmodernije tehnologije prerade vode, a u cilju omogućavanja isporuke vode čija kvaliteta udovoljava europskim standardima i koju je moguće kontinuirano i kvalitetno nadzirati.

Daljnji razvoj vodoopskrbe nezamisliv je bez strože kontrole zagađenja vode, a posebno se to odnosi na utvrđivanje sanitarnih zona zaštite izvorišta pitke vode. Nadalje, gubici vode u mreži moraju se smanjiti čime bi se povećala sigurnost opskrbe. Povezivanjem manjih vodoopskrbnih cjelina s većima, mjesni vodovodi bi bili izdašniji i manje rizični, a time bi se postepeno stvarao i jedinstveni vodoopskrbni sustav Osječko-baranjske županije. Također je važno da se brojni individualni vodovodi priključe što prije i opskrbljuju iz magistralnih cjevovoda koji imaju kvalitetnu obradu vode.

U prilog ovoj viziji razvitka sustava vodoopskrbe govori i Novelacija plana razvitka vodoopskrbe na području Osječko-baranjske županije ("Županijski glasnik" broj 15/11.).

Ista predlaže povezivanje dosadašnjih jedanaest vodoopskrbnih područja na ukupno šest (vodoopskrbna područja: Osijek, Baranja, Našice, Đakovo, Valpovo/Belišće i Donji Miholjac), čime bi se omogućilo jednostavnije tehnološko povezivanje, optimalizacija resursa i upravljanje sustavima vodoopskrbe.

Jednako tako, Novelacija plana razvitka ukazuje na nužnost povećanja sigurnosti zahvata vode, izdašnosti i crpnih kapaciteta nekih vodocrpilišta ("Jarčevac", "Topolje", "Velimirovac").

Također je i analiziran problem distribucijske mreže zbog starosti pojedinih vodovoda što utječe i na velike gubitke te je nužna njihova sanacija ili zamjena dijelova sustava, dok smanjenje gubitaka na vodoopskrbnim sustavima treba biti jedan od prioriteta zadataka. Predviđena je mogućnost 100% priključenja stanovništava Županije na kraju planskog razdoblja. Nadalje, struktura jediničnih cijena na području Županije ukazuje na šarolikost cijena i način formiranja prilagođen pojedinom sustavu. Povezivanjem vodoopskrbnih sustava očekuje se i korekcija odnosa jediničnih cijena vode.

Sukladno preuzetim obvezama, Republika Hrvatska mora do 2018. godine osigurati pitku vodu za svako naselje koje ima više od 50 stanovnika putem javnog isporučitelja vodnih usluga, a do 2023. godine u obvezi je za svako naselje s više od 2.000 stanovnika osigurati kanalizacijski sustav s uređajem za pročišćavanje otpadnih voda trećeg stupnja. U tu je svrhu Republici Hrvatskoj na raspolaganju 3 milijarde eura iz proračuna EU i 1,5 milijardi iz proračuna Republike Hrvatske.

Jednako tako, i Osječko-baranjska županija je u okviru Županijske razvojne strategije Osječko-baranjske županije 2011. - 2013. prepoznala važnost vodno komunalnog gospodarstva, te je kao poseban prioritet istaknula razvoj infrastrukturnih sustava, a kao posebnu mjeru izgradnju i unaprjeđenje sustava vodoopskrbe i odvodnje.

Od ukupno 264 naselja Županije, samo 156 naselja odnosno 59% je pokriveno vodoopskrbom. Unutar područja pokrivenosti javnim sustavima vodoopskrbe postoje znatne razlike u priključenosti, tako da ona u nekim seoskim sredinama iznosi 6% dok je u većim gradovima i do 99%.

Prema raspoloživim podacima svih pravnih subjekata uključenih u sustav vodoopskrbe na području Županije te na temelju Izvješća o obavljenoj reviziji komunalnih poduzeća na području županije od strane Državnog ureda za reviziju, postotak opskrbljenosti stanovništva pitkom vodom iznosi 82%.

Velike su razlike u priključenosti stanovništva ovisno o naseljima, s tim da je veći postotak priključenosti u gradovima i većim naseljima oko gradova, a manji u ruralnim poljoprivrednim sredinama. Postoji velika razlika između potreba za kapitalnim ulaganjima u vodoopskrbu od raspoloživih sredstava.

Sukladno Uredbi o uslužnim područjima ("Narodne novine" broj 67/14.) uspostavljena su uslužna područja i određene su njihove granice. U Republici Hrvatskoj uspostavlja se 20 uslužnih područja. Granica između uslužnih područja izrađena je u digitalnom formatu s mogućnošću prikaza u GIS sustavu i pohranjuje se u Hrvatskim vodama. Karta se objavljuje na web stranici ministarstva nadležnog za vodno gospodarstvo.

Glede izvora financiranja projekata vodoopskrbe u Županiji, nužno je u budućnosti što je više moguće uz nacionalna sredstva koristiti i sredstva međunarodnih financijskih institucija, kao i sredstva strukturnih fondova EU. To znači da je potrebno intenzivno pripremati projekte do statusa građevinske dozvole, kako bi isti bili prihvatljivi za financiranje. Učinkovitim korištenjem ovih sredstava u onim područjima gdje je udjel priključaka na vodovodnu mrežu kritičan, može se najviše utjecati na demografska i ekonomska kretanja.